

EL IV CONGRÉS LITÚRGIC DE MONTSERRAT ABORDA ELS REPTES DE FUTUR

P. JOSEP M. SOLER
«És necessari treballar perquè la litúrgia sigui "la font i el cim" de la vida de l'Església»

DR. JAUME FONTBONA
«No es pot desvincular la litúrgia de l'acció solidària i l'acció evangelitzadora»

P. BERNABÉ DALMAU
«Cal redescobrir el Concili Provincial de 1995 i veure la litúrgia com a obra de l'Esperit Sant»

P. 2, 3, 4 i 19

Litúrgia i vida

FRANCESC: «Els naufrags són homes i dones com nosaltres que cercaven la felicitat»

P 7

Victòria legal per als cristians del Cremisan

Després de nou anys de lluita i de veure com els tribunals rebutjaven les seves demandes, la comunitat d'una de les terres més fèrtils de Palestina ha aconseguit una victòria. El mur que Israel va aixecar a Cisjordània i que volia estendre al Cremisan no podrà passar per aquesta vall que acull un monestir històric, un convent, una escola i les vinyes del vi més famós de Palestina. **P 7**

Píndoles de fe per a la vida quotidiana

P 16 i 17

Sumari

20 Descobrint santa Teresa de Jesús

22 Vintè aniversari del Concili Tarraconense

24 Trobades dels grups de Vida Creixent

25 Jornada acadèmica per una Barcelona inclusiva

27 El «desclavament» de Crist a la Granadella

Editorial

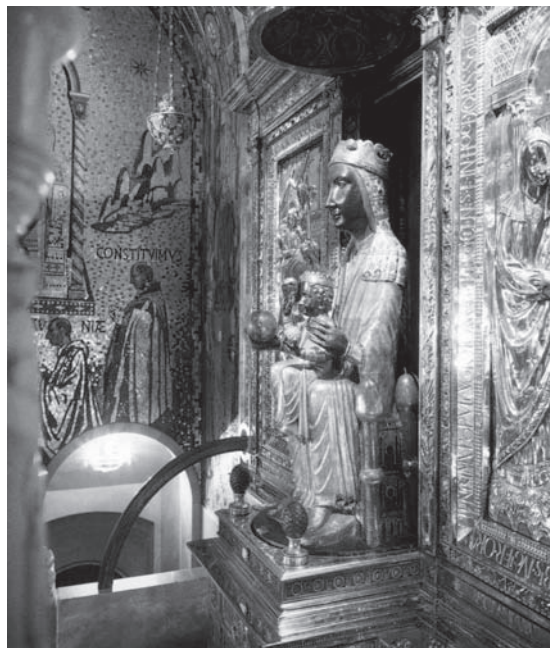
Litúrgia i espiritualitat

Ben aviat farà cent anys que es va celebrar el I Congrés Litúrgic a Montserrat. Segons mossèn Antoni Pladevall, historiador de l'Església, a principis del segle XX i al costat de les devocions tradicionals, «el cristianisme català tingué uns moviments espirituals més avançats i característics que foren pioners en tota la península Ibèrica, com el moviment litúrgic i el moviment bíblic».

El litúrgic va comptar com a capdavaners amb els eclesiàstics Tomàs Rigualt, prevere tarragoní i primer testimoni de renovació de la literatura pietosa; Frederic Casclar, gironí, membre fundador de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans; el P. Gregori Sunyol, monjo, apòstol del cant gregorià; Lluís Carreras, sabadellenc, molt influent en el clergat català i altres membres de l'Associació d'Eclesiàstics de Barcelona creada el 1909. És interessant la cooperació entre sacerdots diocesans cultes de diversos bisbats i monjos. En concret, la convocatòria del congrés fou feta per l'abat Marcet de Montserrat, a petició de mossèn Lluís Carreras. Hi assistiren més de mil congressistes. Del Congrés va sorgir la revista *Vida Cristiana* i altres realitzacions com l'eucologi i després els missals per a ús dels fidels per connectar-los amb la litúrgia.

Passat un segle, en un context molt divers, secularitzat i plural, amb una vida cultural eclesial potser menys vigorosa, la Conferència Episcopal Tarraconense juntament amb l'abat de Montserrat, l'Institut de Litúrgia de la Facultat de Teologia de Catalunya i el CPL han convocat aquest IV Congrés. Els temes abordats han estat diversos: la participació dels laics en la litúrgia; la necessària relació entre litúrgia i espiritualitat; la imprescindible pedagogia per introduir en la celebració del misteri i per atansar els joves a les celebracions; el llenguatge litúrgic, el cant en les seves variades formes... Les cites al finat bisbe Pere Tena, un referent en l'estudi científic de la litúrgia a nivell mundial, han estat molt aplaudides.

També s'han assenyalat riscos com el d'un mal ús de la litúrgia quan serveix per afirmar

a la defensiva la pertinença a un determinat grup eclesial o el de fomentar el pietisme fonamentalista molt allunyat de la sensibilitat contemporània. Podem afirmar que el Congrés ha reforçat la merescuda vocació de Montserrat com a centre espiritual de Catalunya i referent lluminós en la celebració de la fe en les nostres comunitats.

Gràcies, Montserrat!

«Quan un s'apropa a aquest niu d'àliga de l'espiritualitat catalana, els serrats ja estan resant una pregària geològica. Arribar a la muntanya santa ens dóna la sensació de ser el vol de nosaltres mateixos (...) Després, havent aterrat al santuari, comencem a paladejar el silenci, un silenci amb ecos de veus d'aquest lloc suspès en l'aire» (Gabriel Magalhães, escriptor portuguès, *La Vanguardia*, 6/04/2015).

Als nostres lectors i subscriptors, bona festa de la Mare de Déu de Montserrat!

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Veure-hi amb uns altres ulls

Hem de poder dir que «el qui creu hi veu!». Tanmateix, és possible veure-hi amb uns altres ulls? Som conscients d'una forma determinada de «veure» i també, en prou ocasions, estem subjectes a «no veure-hi més enllà». Ho he sentit pel carrer. Una mare de família deia a una amiga seva que acabava de perdre el seu marit: «Si tens fe, tot es veu d'una altra manera.» Ho trobo edificant. Aquesta frase dita amb el cor m'ajuda a descobrir persones que tenen una capacitat per «veure» d'una altra manera els esdeveniments i la vida en la seva complexitat. Hi veuen amb uns altres ulls!

No és potser aquesta «nova mirada» la que necessitem per arribar a copsar millor tantes realitats que no percebem de manera immediata i són un reclam per ser descobertes? No és aquesta la «mirada sacramental» que tanta falta ens fa per entendre i viure els misteris de la nostra fe? Dir que creiem en Déu ens porta a afirmar alhora alguna cosa que ens supera i que acceptem com a veritable i, per la nostra adhesió confiada i lliure, adquirim una visió més profunda. Els apòstols van viure aquesta experiència en trobar-se amb Jesús ressuscitat. El temps pasqual ens ho serveix cada dia. Aprofitem-ho! Diu l'evangeli que en el moment de partir el pa «se'ls van obrir els ulls» (Lc 24,31) i hi van veure! Quantes vegades diem el mateix: «Ara ho veig clar!», i potser no hi ha evidència, sinó una llum que resplendeix, una força interior que ens obre a una dimensió nova i ens fa viure aquella netedat de cor que il·lumina la visió de Déu, fins a dir «feliços els nets de cor, perquè veuran Déu» (Mt 5,8). Aquesta mirada de fe és la que ens mou a pregar, a celebrar i a viure els sagraments i, en els compromisos que se'n deriven, tot el nostre actuar cristià. Educar des de petits i en cada etapa de la vida aquesta peculiar percepció de la realitat, de ben segur que ens estalviaria molts problemes, tant a nivell humà com cristià, que apareixen com a fruit de qüestions no resoltes. Necessitem posar bons fonaments.

L'efemèride de la setmana

Dia 27 d'abril del 1947: gran festa d'entronització de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat, festa religiosa que es converteix en un acte d'afirmació catalana.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Pérez Ansótegui, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patrícia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal, *VIC*; Javier Molina, *EL CAIRE*; Ana Alba, *JERUSALEM*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Ferran Blasi, Javier Bometón, Lucía Caram, Agustí Codinach, Mar Galcerán, Joan Guiteras, Andreu Ibars, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Joan Piñol, Josep O. Pujol, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

El IV Congrés Litúrgic de Montserrat ha assenyalat els reptes actuals de la litúrgia

La litúrgia, nucli irrenunciable de la vida cristiana

Oscar Bardají

Solemne eucaristia a Montserrat el dissabte 18 d'abril.

Eduard Brufau

L'estiu del 1915, ara fa cent anys, es va celebrar el I Congrés Litúrgic de Montserrat. Organitzat per la mateixa abadia i pels bisbes catalans, aquest primer congrés va reunir uns 2.000 participants, amb una forta presència de destacats laics com ara Antoni Gaudí o Josep Puig i Cadafalch. Aquest esdeveniment responia a l'impuls de l'aleshores naixent moviment litúrgic, que entre altres objectius buscava una participació més activa i conscient dels fidels en les celebracions. Ja el 1903 el *motu proprio* de Pius X *Tra le sollecitudini* demanava explícitament aquesta implicació, perquè s'havia arribat a una dissociació insostenible entre litúrgia i vivència de la fe. Fent seu aquest esperit, en poc temps el món catòlic de Bèlgica, França i Alemanya —sobretot des de les grans abadies benedictines— va promoure el moviment litúrgic. Amb el pas dels anys i després de diverses etapes, un dels grans fruits del moviment litúrgic seria la reforma duta a terme pel Concili Vaticà II.

L'Església catalana, doncs, i concretament l'abadia de Montserrat, van recollir en una hora tan primerenca com l'any 1915 l'esperit del moviment litúrgic. Posteriorment el monestir benedictí va acollir dos congressos litúrgics més: el del 1965, celebrat a les acaballes del Concili Vaticà II, i el del 1990. Per commemorar els cent anys d'aquella primera efemèride, els cinquanta del segon congrés i els vint-i-cinc del tercer s'acaba de celebrar el IV Congrés Litúrgic de Montserrat. Convocat per l'abadia benedictina i per la Conferència Episcopal Tarraconense, aquesta quarta edició ha fet una revisió de la història passada dels

congressos i alhora una mirada a la situació actual de la litúrgia per poder-ne encarar millor el futur. Com en les edicions passades, hi han participat la majoria de bisbes de les diòcesis catalanes, entre ells els arquebisbes de Barcelona i Tarragona, cardenal Lluís Martínez Sistach i Mons. Jaume Pujol.

Els reptes litúrgics actuals

El IV Congrés Litúrgic de Montserrat es va celebrar del 16 al 18 d'abril a la Facultat de Teologia de Catalunya i al mateix monestir de Montserrat. Ha

comptat amb més de 200 participants i desenes de ponents que han exposat i debatut les nombroses facetes de la vida litúrgica de l'Església. L'abat de Montserrat, P. Josep M. Soler, va assenyalar alguns dels reptes actuals més importants en el camp litúrgic: «Alguns d'aquests reptes ja han estat tractats en els congressos anteriors, però cal tornar-los a considerar en un context diferent. N'hi ha un de fonamental. És el de la participació activa dels fidels en la litúrgia i el de fer-ne la base de la vida espiritual; estem encara molt lluny de l'ideal que marca la *Sacrosanctum concilium*.

Un altre tema és el del cant [...] Cal reconèixer que el tema de la música i el cant en la litúrgia continua essent una assignatura força pendent en la gran majoria de les nostres celebracions.»

Per a l'abat Soler, el quart Congrés Litúrgic de Montserrat hauria de marcar «unes pautes per al futur que impliquin l'estudi científic de la litúrgia, la catequesi, la formació del poble de Déu, el treball per procurar una vivència espiritual rica en els fidels. És necessari treballar per anar fent realitat l'ideal marcat pel Concili Vaticà II: que la litúrgia sigui "la font i el cim" de la vida de l'Església del nostre temps, el lloc "d'on brolla tota la seva força" per a la missió i la profecia, i cap "on s'encaminen totes les seves activitats" (SC 10)».

Un dels ponents que també va parlar sobre els reptes actuals de la pastoral litúrgica va ser el Dr. Jaume Fontbona, president del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona. Fontbona va assenyalar dos grans perills en la litúrgia avui, que són «emprar la litúrgia com a projectil i com a afirmació de la pertinença a un determinat grup eclesial. Hem de procurar de no fer ideologia d'un estil concret de celebrar, ni fomentar el pietisme fonamentalista, tan allunyat d'una autèntica espiritualitat litúrgica. Per tant, s'hauria d'evitar significar-se i defensar-se ideològicament amb una manera de celebrar. [...] El segon perill és el de desvincular la litúrgia dels altres dos peus amb què camina tot Poble de Déu cap al banquet de la ciutat santa,

Fa cent anys es va celebrar el primer congrés a Montserrat.

Agustí Codinach

Una de les sessions a la Facultat de Teologia de Catalunya.

la Jerusalem celestial. Aquests dos peus són l'acció solidària i guaridora i l'acció evangelitzadora».

En una línia semblant es va expressar el P. Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat, que va enquadrar els reptes actuals de la litúrgia en una perspectiva històrica i va proposar unes guies concretes: «El centenari del primer congrés ens agafa en un moment en el qual no abunda ni l'eufòria ni l'agilitat d'aquells primers anys postconciliars que molts de nosaltres vam viure. I la perspectiva històrica ens fa ser crítics també respecte de moltes decisions que en aquelles dècades van prendre tant els experts que van elaborar per mandat conciliar l'aplicació de la *Sacrosanctum concilium* com els qui a les Esglésies locals les van encarnar [...] Per això, ara que a casa nostra potser el problema més gran que té la pastoral litúrgica és un progressiu distanciament entre la litúrgia i l'espiritualitat, em sembla que, juntament amb les consideracions que persones rellevats ens han dit en aquest IV Congrés, hauríem de redescobrir el llegat del Concili Provincial de 1995 i l'escrit pastoral que la Conferència

Episcopal Tarraconense va publicar, un any després de la celebració del III Congrés, amb el títol de *La litúrgia, font de la vida espiritual*, en la qual insistia a veure la litúrgia com a obra de l'Esperit Sant.»

Altres ponents destacats van ser Mons. Julián López Martín, bisbe de Lleó i president de la Comissió Episcopal de Litúrgia de la Conferència Episcopal Espanyola —que va pronunciar la conferència inaugural—, els Dr. Jaume González Padrós i Francesc Xavier Parés, col·laboradors de la secció de litúrgia de *Catalunya Cristiana*, Mn. Joan Baburés, sor Katia De Simone o fra Bartomeu Ubach.

Cloenda a Montserrat

El congrés es va clausurar, com no podia ser d'una altra manera, al monestir de Montserrat el dissabte 18 d'abril. En aquest darrer dia els assistents al congrés van poder gaudir de la conferència de Mons. Piero Marini, arquebisbe president del Comitè Pontifici per als Congressos Eucarístics Internacionals i mestre de les Celebracions Litúrgiques Pontificies entre el 1987 i el 2007. Marini va parlar dels

P. JOSEP M. SOLER
«Un repte fonamental és la participació activa dels fidels en la litúrgia»

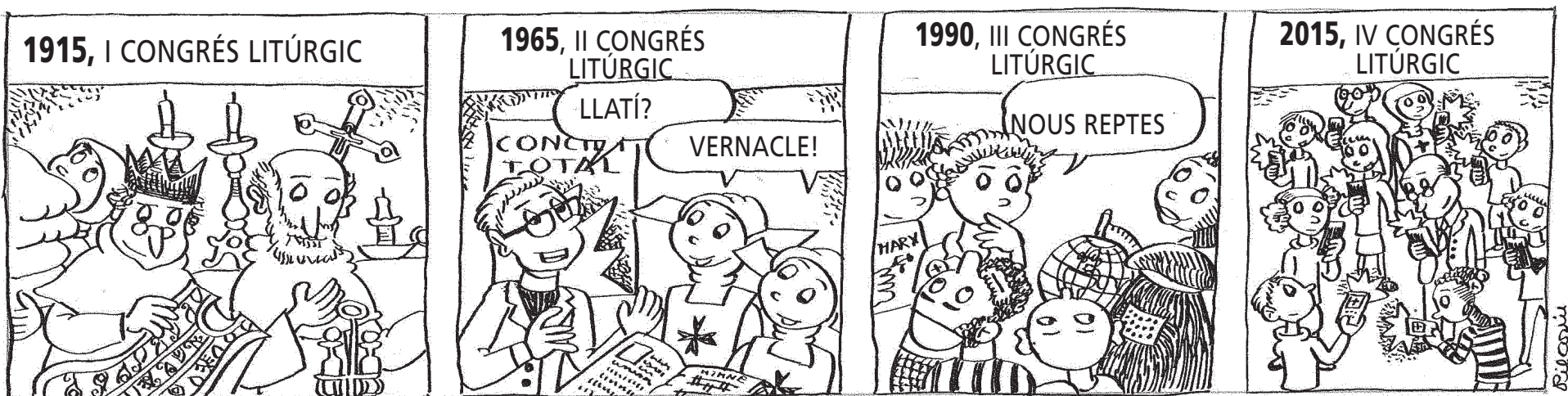
DR. JAUME FONTBONA
«Hem de procurar no fer ideologia d'un estil concret de celebrar»

munitat benedictina, presidida per Mons. Jaume Pujol i concelebrada per nombrosos preveres i bisbes participants al congrés. Davant d'una basílica plena de gom a gom, en l'homília l'arquebisbe de Tarragona va donar gràcies pel congrés i va posar-ne els fruits sota la protecció de la Mare de Déu de Montserrat. L'escolania de Montserrat, amb la interpretació de la *Salve* i del *Vírolai*, va posar el millor colofó al congrés.

Un dels objectius del IV Congrés Litúrgic de Montserrat era arribar també als no liturgistes. La litúrgia cristiana ha de ser compresa, viscuda i estimada per tota l'Església, també els fidels, i no només pels especialistes en la matèria. Per tal que la litúrgia no quedi separada de la vida espiritual diària dels fidels cal que aquests rebin una bona formació. No es tracta d'una tasca gens fàcil, però en una societat secularitzada, complexa i amb ofertes espirituals de qualsevol tipus aquesta formació litúrgica de tots els membres de l'Església és un imperatiu. Aquesta necessitat que han anat assenyalant els diferents congressos de Montserrat i el mateix Concili Vaticà II continua avui ben viva.

desafiaments de la reforma litúrgica del Concili Vaticà II i de la necessitat que tots els membres de l'Església —ja siguin preveres, religiosos o laics— celebrin i visquin la litúrgia unida a la vida espiritual cristiana. Com recull la reforma conciliar la litúrgia ha de ser «font i cim de la vida cristiana».

L'últim acte del congrés va ser la celebració de l'eucaristia amb la co-

El Papa demana que es posi fre a les morts al Mediterrani

Recorda en la pregària les víctimes dels darrers naufragis

«No ens hem de cansar de sol·licitar un esforç més intens d'Europa i de l'àmbit internacional»

Agències

Ciutat del Vaticà

En els darrers dies el Mediterrani ha tornat a convertir-se en un cementiri, cosa que el papa Francesc lamenta profundament. El drama que viuen els immigrants que es juguen la vida travessant el mar, i que moltes vegades la perden, està contínuament present en les intervencions públiques de Francesc i en les seves oracions.

Durant una audiència amb el president de la República italiana, Sergio Mattarella, el Pontífex li ha agraït el treball d'acollida i assistència d'Itàlia als refugiats que naveguen pel Mediterrani, i ho ha aprofitat per llençar una crida internacional: «Desitjo expressar la meua gratitud per l'esforç que Itàlia fa per rebre els nombrosos immigrants que, arriscant la vida, sol·liciten asil.» Per a Francesc, «és vident que les proporcions del fenomen requereixen un compromís molt més ampli. No ens hem de cansar de sol·licitar un esforç més intens d'Europa i de l'àmbit internacional».

Aquesta opinió també és comparada pel president Mattarella, que ha manifestat com «Itàlia treballa amb generositat per afrontar l'emergència de l'arribada de refugiats i demana des de fa temps una intervenció ferma d'Europa per frenar aquesta contínua pèrdua de vides humanes al Mediterrani».

Igualment, després del rés del *Regina caeli* del diumenge 19 d'abril, el Bisbe de Roma expressava el seu dolor pel naufragi d'una nova embarcació en què viatjaven entre 500 i 700 persones des de les costes de Líbia cap a Itàlia: «Expresso el meu profund pesar davant d'aquesta tragèdia i asseguro als desapareguts i les seves famílies el meu record en la pregària.»

El Papa ha reiterat la seva crida

perquè «la comunitat internacional reaccioni amb decisió i promptitud, per evitar que es repeteixin tragèdies similars». Com ha subratllat el Pontífex, els naufragis «són homes i dones com nosaltres, germans nostres que busquen una vida millor, gent que passa fam, perseguits, ferits, explotats, víctimes de guerres, que buscaven la felicitat. Convido a pregar primer en silenci i després tots plegats per aquests germans i germanes».

D'altra banda, el director d'Immigració de Càritas Itàlia, Oliviero Forti, ha dit a l'agència de notícies Misna que «la situació està fora de control; la política, aturada; l'augment de les morts al mar, inevitable».

De cara al bon temps, s'espera que les partides d'embarcacions augmentin i, per tant, el risc de noves tragèdies. Com ha assenyalat Forti, «no demanem bloquejos ni altres intervencions

de contenció, sinó un compromís per trobar i promoure solucions per als països d'on fugen: a Síria, on la guerra ja fa quatre anys que dura, però també a Eritrea i la Banya d'Àfrica en general».

Segons Càritas, la crisi dels immigrants només pot abordar-se amb els instruments de la política internacional; això no obstant, a curt termini hi ha decisions a considerar, com la finalització de l'operació *Mare nostrum* per a la recerca i rescat d'immigrants en aigües internacionals. En aquest sentit, Forti ha assegurat que «en els primers quatre mesos de l'any, el nombre d'arribades a Itàlia ha augmentat un 10% en relació amb el mateix període de l'any passat, cosa que confirma que el final de la missió no ha aturat els traficants». Per a Forti, «l'augment de les morts al mar també és conseqüència d'aquesta decisió».

No a la indiferència

Davant la tràgica mort de persones al Mediterrani, Càritas espanyola ha emès un comunicat on subratlla que «no volem ni podem acostumar-nos a aquests fets». «No acceptem que aquests dramàtics successos siguin simples notícies (...), ni que es limitin a la publicació recurrent d'imatges anònimes, de xifres o de dades», assegura Càritas. Cada una de les persones ofegades, constata, tenien «nom, família. Eren amos de la seva història i dels seus somnis. Eren éssers humans com nosaltres, únics i irrepetibles. Com a creients, no podem oblidar que eren germans i germanes nostres.»

Un dels aspectes que posa en relleu l'entitat eclesial és que cap d'aquestes persones no havia pres lliurement la decisió d'anar a Europa perquè la majoria fugien de la guerra, les matances, la violència de diferents conflictes... Per això, afirma amb rotunditat que «aquestes morts es podrien haver evitat. Tots sabem, i els responsables de la Unió Europea, també, que els dispositius de recerca i rescat establerts, a més d'insuficients, són la conseqüència de reajustos pressupostaris». I es pregunta: «Qui tindrà el valor d'avaluar aquesta decisió? Quin és el preu?» Càritas convida tota la comunitat eclesial i la societat en general a unir-se en oració per tantes vides perdudes, «expressem el nostre dolor, la nostra solidaritat i condol a les famílies. I fem una crida a mantenir viva la sensibilitat, a no deixar de patir amb tots aquests homes, dones i infants que assumeixen riscos perquè simplement volen viure amb dignitat i en llibertat».

Finalment, Càritas recorda que si hi ha alguna cosa veritablement aliena a l'Evangeli és «la cultura del descart» que tantes vegades denuncia el papa Francesc: «Aquestes persones mortes al mar no eren descartables, sinó éssers humans imprescindibles per construir la societat justa i fraterna en què creiem.»

Església en sortida

La ciutat és un desert

Fa anys que em ronda pel cap la idea que la ciutat contemporània, la gran metròpoli, la ciutat global és, en realitat, un gran desert. Viure i testimoniar la fe en una megaciutat plena de gent és equiparable, paradoxalment, a la tasca d'un anacoreta.

Al segle IV, alguns cristians marxaven de les ciutats de l'Imperi romà per cercar una vida més autèntica als deserts de Síria i Egipte. Ara, es demana a alguns missioners que tornin a les grans ciutats per fer-hi presència.

Perquè al desert no hi ha ningú i a la gran ciutat tampoc. Hi ha gentada, multitud de ningús creuant-se sense distingir-se l'un de l'altre, vianants anònims indiferents. Tanta gent per acabar sentint-te tan sol.

Perquè al desert no sentim res i a la ciutat, de tant soroll, tampoc. No distingim un so de l'altre ni el cant de cap ocell. Tot és brogit. Emborratxats de coses i d'estímul ens tornem insensibles i inconscients.

D'aquesta manera, la ciutat, per excés, acaba essent un gran desert. La gentada es converteix en solitud i de tant de soroll queda el no-res.

Fa uns dies vaig ser al Japó, celebrant la Pasqua, i em vaig adonar de la difícil tasca dels missioners catalans a les grans urbs asiàtiques. Fan presència i dinamitzen petites comunitats cristianes, minoritàries, en un context d'espiritualitat folklòrica sense Déu.

Predicar l'Evangeli enmig d'aquella sobreabundància és una tasca, certament, de profetes.

Jordi
Sánchez
Torrents

Pelegrinatges 2015

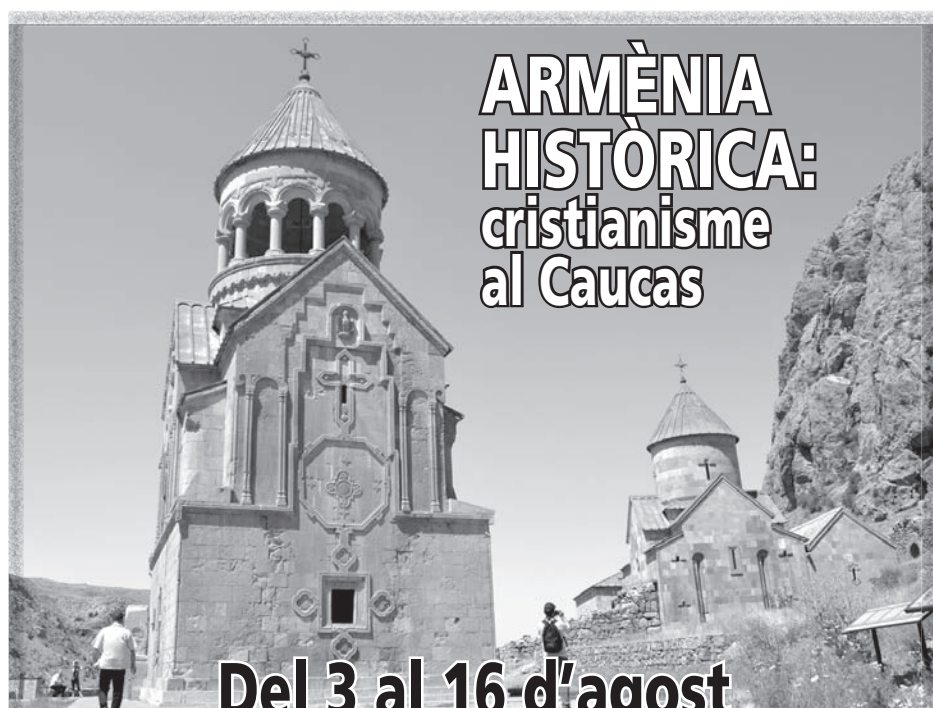
Pelegrinatge a **Terra Santa**

Del 15 al 22 de juny

NORD D'ITÀLIA:

**Ruta de Joan XXIII
Del 15 al 19 de juny**

ARMÈNIA HISTÒRICA: cristianisme al Caucas

Del 3 al 16 d'agost

Viatge a la descoberta dels antics i actuals llocs
sants armenis en un recorregut únic per tres països:
Geòrgia, Armènia, i el NE de Turquia. Arribarem,
entre d'altres llocs, fins a la bíblica muntanya Ararat.

JULIOL / **13 - 21 Canadà:** Costa del Pacífic

JULIOL / **6 - 10 Castella:**
Ruta de santa Teresa d'Àvila

JULIOL / AGOST / **26 - 2 Jordània:** Ruta bíblica

OCTUBRE / **Turquia:** Ruta de sant Pau

OCTUBRE / **18 - 31 Japó:** Gran imperi d'Orient

AGOST / **3 - 12 Terra Santa i Petra**

SETEMBRE / OCTUBRE **21 - 3 Etiòpia:**
Ètnies, cristians i tribus del sud

NOVEMBRE / **Pèrsia:** Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**

DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

Israel

Un miracle a Cremisan

El Tribunal Suprem israelià bloqueja la intenció de les autoritats de fer passar el mur de Cisjordània per una de les valls més fèrtils de Palestina

Ana Alba
Jerusalem

El miracle pel qual pregaven els palestins de la vall de Cremisan ha arribat. Després de nou anys de lluita i de veure com els tribunals rebutjaven les seves demandes, la comunitat d'una de les terres més fèrtils de Palestina ha aconseguit una victòria. El mur que Israel va aixecar a Cisjordània i volia estendre a Cremisan no podrà passar per aquesta vall que acull un monestir històric, un convent, una escola i les vinyes del vi més famós de Palestina.

El Tribunal Suprem d'Israel va bloquejar el 2 d'abril el traçat que l'exèrcit i les autoritats israelianes volien donar al mur, que afectava els habitants de la vall, especialment 58 famílies, la majoria cristianes. Tampoc no es podrà fer realitat la proposta alternativa del Ministeri de Defensa israelià, que pretenia solucionar els problemes de la presència del mur a Cremisan col·locant-hi una porta per connectar la part que quedaria en zona palestina i la que es deixaria a la banda israeliana, ampliada amb terra palestina confiscada. Per aquesta porta haurien hagut de travessar els 450 alumnes de l'escola que les germanes salesianes tenen a Cremisan, que vénen de la zona de Beit Jala i pobles dels voltants, prop de Betlem.

El col·legi, situat al convent de les monges, hauria quedat a la banda israeliana —amb el 75% del terreny arrabassat—, mentre que gairebé tots els nens haurien vingut de la part palestina. Per anar a l'escola i tornar a casa, els petits haurien hagut de creuar un control militar dues vegades al dia.

Israel al·legava que el mur era necessari en aquesta zona de la vall de Cremisan per qüestions de seguretat, però els habitants de la zona afirmaven que la finalitat d'aixecar aquesta paret de formigó era permetre la connexió entre la colònia jueva de Har Gilo, a Cisjordània, i la de Gilo, a Jerusalem, les dues en territori palestí ocupat, i guanyar terreny per ampliar Har Gilo.

Les famílies de Cremisan haurien vist confiscades moltes de les seves terres i els hauria passat el mur pel jardí de casa. La Selvia, veïna de la zona, ho explicava a *Catalunya Cristiana* fa un temps. «El mur passarà per aquí mateix, davant de casa nostra, on tenim els arbres fruiters, les oliveres i les vinyes, ens robaran 10.000 metres quadrats de terra i ens privaran de les vistes». Ara, ella, la seva família i els veïns respiren tranquils. Els advocats adverteixen que l'exèrcit israelià encara podria intentar dibuixar una

ruta alternativa per al mur a Cremisan, però consideren que després del veredict del Suprem és molt poc probable que ho faci.

Pulmó verd

La vall de Cremisan, farcida d'oliveres i vinyes, és un dels pulmons verds de la zona de Betlem. Situada al sud de Jerusalem, a més de ser la font de la qual viuen la majoria de famílies que hi habiten, és un àrea d'esbarjo on els palestins de Beit Jala, Betlem i els voltants van a passejar i a fer costellades els dies de festa. Cremisan és conegut principalment perquè acull un bonic monestir dels germans salesians, construït el 1885 sobre les runes d'un de bizantí del segle VII on arriben estudiants de teologia d'arreu del món.

El malson de Cremisan va començar

els germans salesians es van sumar a la seva lluita.

Des que Israel va començar a planejar la construcció del mur l'any 2002 s'han presentat desenes de demandes contra el seu traçat, però molt poques han prosperat. El Ministeri de Defensa israelià insistia que per raons de seguretat i topografia el monestir havia de quedar dins d'Israel, malgrat que els monjos volien seguir dins del municipi de Beit Jala, en territori palestí.

Les famílies, les monges i els monjos van adduir davant la justícia israeliana que el mur danyaria la vida social i l'economia de la comunitat, impediria l'accés a propietats i causaria un gran perjudici als terrenys agrícoles, a més de traumatitzar els nens de l'escola.

Tota la comunitat ha mantingut una lluita ferma però pacífica durant nou anys. S'han dut a terme marxes fins al monestir per protestar contra el mur i els divendres s'hi celebrava una missa entre les oliveres de Cremisan.

Les famílies i els religiosos de la vall van demanar al Vaticà que intervingués davant el govern israelià per salvar-la. Benet XVI i després el papa Francesc es van implicar en el tema, que va acabar sent motiu de fricció entre Israel i el Vaticà.

Els religiosos de Beit Jala i Betlem van explicar-li a Francesc la importància de Cremisan durant la visita que va realitzar a Palestina i Israel el maig del 2014. I el febrer passat, l'alcaldessa de Betlem, Vera Babun, va tornar a parlar amb el Pontífex sobre Cremisan a Roma.

El patriarca llatí de Jerusalem, Fouad Twal, va visitar Cremisan després que es conegués el veredict del Tribunal Suprem. En una roda de premsa, en presència dels alcaldes de les tres ciutats principals de la zona, Betlem, Beit Jala i Beit Sahur —les tres amb gran presència cristiana—, Mons. Twal va donar les gràcies a tots aquells que, en àmbit local i internacional, han estat compromesos amb la lluita de la comunitat cristiana per Cremisan. El patriarca llatí va qualificar la bona notícia sobre Cremisan de «joiós senyal de la Resurrecció» per als cristians de Terra Santa, perquè es va produir Dijous Sant.

Aquest miracle per als cristians de Cremisan és el segon que es produeix en els últims mesos en relació a la construcció del mur de Cisjordània. La justícia israeliana va congelar els plans per aixecar el mur prop de Batir, a pocs quilòmetres de Cremisan, en una zona decretada Patrimoni de la Humanitat per la Unesco.

S'han dut a terme marxes fins al monestir per protestar contra el mur i els divendres s'hi celebrava una missa entre les oliveres de Cremisan

fa poc més de set anys, quan els veïns van conèixer les intencions d'Israel i van presentar una demanda perquè la justícia israeliana prohibís al Govern israelià confiscar terres de la vall i fer-hi passar el mur. Més tard, les monges i

Barcelona

Què esperaries d'altres cristians si fossis perseguit per la fe?

Xiskya Valladares i Ariadna Blanco posen veu i rostre als cristians iraquians

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Aquesta és la pregunta que va plantejar Xiskya Valladares, religiosa de Puresa de Maria, que va visitar un camp de refugiats iraquians a Erbil, el Nadal passat. En un acte organitzat per Ajuda a l'Església Necessitada (AEN), el 9 d'abril, la Gna. Xiskya i Ariadna Blanco, delegada d'AEN a Catalunya, van fer proper el drama dels cristians iraquians, expulsats de casa seva a causa de la seva fe.

Blanco va donar algunes xifres per il·lustrar la realitat de les comunitats: el 2003 hi havia un milió i mig de cristians a l'Iraq. Actualment, en queden 200.000. La delegada d'AEN a Catalunya va subratllar que l'Iraq «és terra de cristians. Ja des de l'any 83 AEN ajuda les diòcesis de l'Iraq i ha vist com des de fa anys s'ha anat incrementant la persecució i s'han vist obligats a abandonar-ho tot».

El jihadisme ha posat en el punt de mira esglésies i sacerdots, perquè «si atempten contra el més sagrat», va comentar Blanco, «què no faran amb la resta de la població?». La delegada d'AEN va explicar els tres pilars de l'Estat Islàmic: «Adoctrinament, reclutament i mitjans de comunicació. Presenten els cristians com a estrangers, traïdors i sembren l'odi al cor dels infants. Graven les execucions i tortures amb mitjans molt professionals, gairebé com una pel·lícula. Volen crear un gran impacte mediàtic. I els cristians només tenen dues opcions: convertir-se o morir.»

Xiskya Valladares va visitar un camp de refugiats iraquians el Nadal.

Sobre el finançament d'aquest grup terrorista, va esmentar els principals canals: presa de zones on hi ha petroli, rescat pels segrestos, extorsions, saquejos de béns públics, contraban d'antiguitats i donacions.

Ariadna Blanco va detallar com és l'actuació dels jihadistes contra els cristians: «Entren en un poble o ciutat i l'arrasen: assassinen els homes, segresten infants i dones... marquen les cases dels cristians amb la "n", profanen esglésies, destrueixen creus, s'apoderen de les propietats dels cristians... que se'n van amb el que porten posat, els que poden... és un èxode massiu.»

Amb tot, va reconèixer que «molts musulmans moderats estan avergonyits i aterrits. Els extremistes han segrestat les societats àrabs»; no obstant això, va confessar que «hi ha molts musulmans en contra de la violència, però no de la xaria».

Blanco es va mostrar convençuda que «és possible una convivència pacífica com la que hi havia fa molts anys» i va destacar el «testimoni de fe i de perdó dels cristians. Pregueu pels cristians, que no han apostatat de la fe i han preferit renunciar a tot. Us animo a ajudar, a resar, a reflexionar...».

Xiskya Valladares va tenir l'oportunitat, gràcies a AEN, de viure el Nadal en un camp de refugiats. Amb rotunditat va afirmar: «Ha estat el millor Nadal de la meua vida. Hi ha un abans i un després de l'Iraq. A mi

ARIADNA BLANCO
«Molts musulmans moderats estan avergonyits i aterrits. Els extremistes han segrestat les societats àrabs»

XISKYA VALLADARES
«Pregueu, doneu i feu pressió perquè aquesta violència contra els cristians s'acabi»

tornar sabent que ells es quedaven i com es quedaven.»

Rostres, històries, vivències... ja formen part de la Xiskya. Una de les coses que més la va impressionar va ser com viuen la fe: «Tenen una devoció enorme a la Mare de Déu i el Nadal el van viure molt intensament. No tenen lavabos, ni gairebé aigua, amb prou feines tenen llum i calefacció... La seva generositat i capacitat de perdó ha estat tot un qüestionament per a mi.»

Una de les preguntes que va plantejar la religiosa de Puresa de Maria als cristians refugiats va ser: «No odieu? No esteu enfadats amb Déu?» I la resposta sempre era la mateixa: «Perdonem i donem gràcies a Déu perquè ens ha salvat la vida.»

Una de les grans preocupacions és l'escolarització dels infants. Per això, Ajuda a l'Església Necessitada s'està abocant a proporcionar-los tot el suport possible. De fet, és l'ajuda més gran en la història d'AEN, que allotja 120.000 refugiats i els proporciona mantes, menjar, escolarització per als petits...

La religiosa, com havia fet Ariadna Blanco abans, va destacar l'entrega dels sacerdots i religiosos i religioses que ajuden en tot el que poden aquests refugiats, fins a l'esgotament.

Valladares va acabar la seva intervenció amb una petició: «Pregueu, doneu i feu pressió perquè aquesta violència contra els cristians s'acabi.»

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL
24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

aquestes persones m'han fet plorar de veritat.»

L'impacte dels refugiats en la religiosa ha estat molt gran: «Ells han perdut la vida dels éssers estimats, saben que han saquejat casa seva, el seu negoci... alguns han mort pel camí... ens han demanat que expliquem el que passa i crec que des que he tornat no he deixat cap dia de fer-ne difusió. Que difícil va ser

Torna la Nit

Dimecres 17 de juny

A les 19.30h projecció del documental

«Camino a la escuela», al cinema Comèdia

A les 21h IV sopar solidari a l'Hotel Avenida Palace

Gran Via de les Corts Catalanes 605, Barcelona

Preu: 45 Euros

"la Caixa" ES02 2100 1334 91 0200076078

A l'hora de fer l'ingrés poseu nom, cognom i telèfon

Per a més informació: 934 092 770 / lanit@radioestel.com / lanit@catalunyacristiana.cat

RàdioEstel
CatalunyaCristiana

Club+amics

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet
 Director general de la Fundació Pere Tarrés

La responsabilitat d'enraonar en públic

Diumenge, 4 de gener de 2015. Catedral de Saint George, Londres. Eucaristia en castellà de les 13 h. Naus de l'església plenes fonamentalment de famílies llatinoamericanes. El prevere que presideix, amable, presenta el concelebrant que està passant uns dies amb ells: «*Pablo es catalán, pero de los buenos. Si no, no le habríamos dejado acercarse al altar. Es español.*» L'eucaristia continua amb normalitat. Pablo fa un sermó breu, encertat, sobre la Epifania que se celebra aquell diumenge en no ser festiu el dia de Reis a la Gran Bretanya. Fa una referència a la universalitat de l'Església, que podria ser una resposta a la seva presentació gens afortunada. Acabem. Darreres paraules del sacerdot que presideix: «*Ha hecho bien la homilía el catalán. Hablan bien los catalanes, lo que tienen malos son los hechos.*»

Amb la meua esposa vam tenir l'oportunitat de comentar aquestes afirmacions amb el celebrant en acabar, a la sagristia. Vam manifestar-li el nostre dubte de si podíem haver-nos acostat a l'altar donat que ens havíem sentit identificats com a «malos». L'home, sobtat de trobar uns catalans a l'eucaristia va voler salvar la situació dient: «*Los que me conocen saben que soy de la broma*» i amb aquella

afirmació tan habitual de «*tengo buenos amigos en Cataluña*». En tot cas, el més important de la nostra educada reflexió a la sagristia va ser fer-li veure la responsabilitat de qui parla en públic, de l'autoritat del prevere, la referència que és per als cristians i com pot influir en positiu, negatiu o ofendre, com havia estat el cas. Si bé els exemples són imprescindibles per explicar els textos i fer-se proper als participants, hi ha conviccions profundes de les persones que no tenen res a veure amb la fe, a les quals és millor no fer referència. I gosaria, entre aquestes, incloure també el futbol si el grup no és reduït i en coneixen les aficions.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
 Degà del Capítol Catedral de Barcelona
 secretaria@catedralbcn.org

De tres en tres

«Cultiva tres coses: la bondat, la saviesa i l'amistat.
 Cerca tres coses: la veritat, la filosofia i la comprensió.
 Governa tres coses: el caràcter, la llengua i la conducta.
 Aprecia tres coses: la cordialitat, l'alegria i la decència.
 Defensa tres coses: l'honor, els amics i els dèbils.
 Estima tres coses: Déu, l'Església i la família.»
 És clar, en aquest catàleg, que el principal manament de Crist, el que comporta la vida cristiana,

és: «Estimar Déu per damunt de totes les coses i el proïsme com a tu mateix per amor a Déu.»

Aclarim la significació d'alguns termes del llistat. La «saviesa» demana capteniment assenyat, no superficial i prudent. La «filosofia» significa posseir una reflexió crítica (atinada i certa) i saber suportar les vicissituds de la vida. La «decència» comporta obrar dignament, respectar els bons costums i mantenir el pudor.

Finalment, l'«honor» equival a no fer res que desmereixi l'estima dels altres o la pròpia; significa també la cortesia. L'honor, en determinats moments, s'haurà de matisar amb la humilitat, especialment, quan pugui quedar tacat en nosaltres mateixos.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
 Capellà del Montanyà
 ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

L'olivera

Hi ha aliments en la nostra cultura mediterrània que resulten o resultaven indispensables a la taula. Les penúries de la postguerra ens exigien consumir molt poc oli, però això no significava que existissin succedanis. Hi havia guisats que acceptaven el llard o la mantega, que també eren cars, no ho oblidem. Els que subsistien penosament aconseguien fregir alguns aliments amb greix oví o boví. Tinc entès que les *migas* tenen l'origen en els rosegons que sobraven als pastors de la Mesta i que, ben esmicolats, els cuinaven amb el greix dels xais dels ramats.

Comprenc que altres climes i altres economies han de recórrer a les llavors de gira-sol, per esmentar les més comunes, que germinen, creixen, floreixen i fructifiquen en pocs mesos i no exigeixen gaires atencions.

El nostre arbre s'esmenta 233 vegades al Text Sagrat.

Les cultures primitives, superada l'etapa de menjar els aliments crus, someten els productes de caça a les brases de les fogueres. Més tard, quan van aconseguir recipients de ceràmica van ser capaços de fer bullir els aliments. Fregir és una cosa pròpia de les civilitzacions més avançades.

Per als jueus, l'oli d'oliva tenia quatre finalitats.

En primer lloc, com a condiment, i encara ho és.

En segon lloc, per a l'enllumenat, en recipients senzills a les estances domèstiques. Inicialment eren de ceràmica i semblaven un plat senzill. Després van anar evolucionant, se'n van doblegar més les vores, es va incorporar el metall, i es va anomenar llum d'oli o quinqué. Ara s'han deixat d'utilitzar i queden només com a enllumenat significatiu del Sagrari en recipients de vidre.

En tercer lloc, era objecte d'ofrena als temples i al temple de Jerusalem. I en aquest àmbit sagrat, l'oli tenia un significat molt important perquè era matèria d'unció. El sacerdot i el rei eren ungits, és a dir, se'ls dispensava ritualment oli al cap, i amb això se'ls conferia la sacralització. Aquest significat continua en l'àmbit cristià que aprofita l'oli, i el consagra com a oli dels malalts i catecúmens i, acompanyat de perfum, com a crisma sant. En el ritu del baptisme, la confirmació, la unció d'afligits seriosament, i en les tres etapes del sacrament de l'orde, no hi pot faltar l'oli sant.

En quart lloc, l'oli és medicina. Dir-ho ens evoca de seguida la paràbola del bon samarità (Lc 10,34). Aquell proselit es va compadir de la víctima dels bandolers i li va untar les ferides amb vi perquè, com que porta alcohol, desinfecta, i amb oli, perquè fa una pel·lícula protectora. També anava bé per a les cremades, perquè protegeix la pell, i per elaborar ungüents aromàtics per a perfums o resines per embalsamar cadàvers. Encara avui dia les fulles d'aquest arbre són un diürètic reconegut i recomanat pel mateix Font i Quer en el seu *Dioscòrides renovat*. Protegir i allisar la pell són altres qualitats de l'oli d'oliva. D'acord amb tot això no us ha d'estranyar que anomenem l'oli *l'or líquid*. (Continuaré.)

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La mirada de Déu

Samuel rep l'encàrrec del Senyor d'ungir el qui serà rei (1Sa 16,1b.6-7.10-13a). Per fer-ho, ha d'anar a casa de Jessè, el betlemita. L'escollit serà un dels seus fills. Quan veu Eliab pensa que ha trobat qui busca, perquè reuneix totes les aparences per ser coronat: corpulència, presència física, seguretat. La tasca es presumeix fàcil. No obstant això, Déu purifica els seus criteris humans: «No et fixis en el seu aspecte ni en la seva estatura. L'he descartat. El que val no és allò que l'home veu: l'home veu l'aparença, el Senyor veu el fons del cor.» Aquest és el criteri de discerniment que rep el profeta. Precís en la seva formulació, però difícil d'aplicar en cada situació concreta. El cor no es confon amb l'espai de les emocions, sinó que representa el centre de la persona, l'essència. Mentrestant, l'ego es distreu en les aparences i en queda enlluernat.

Samuel ha de prosseguir l'encàrrec sense deixar-se enlluernar per l'aspecte dels candidats. L'un darrere l'altre desfilen davant la seva mirada: Abinadab, Ximnà... fins que passen els set fills. Cap d'ells no és l'elegit. Pregunta si queda algú més. La resposta de Jessè, com si es rescatés de l'oblit: «Encara queda el més petit. És a pasturar el ramat.» Les seves credencials no semblen satisfer el perfil d'un rei: el petit dels germans, insignificant en el context familiar; el pastor, un ofici honorós a Israel, però abominat per la mentalitat egípcia. Samuel demana que el vagin a buscar perquè no ens entaularem que ell no hi sigui. Un cop el té al davant, rep el mandat del Senyor d'ungir-lo. L'autor del text, com abans li ha passat al profeta, no és capaç de sostroure's de les aparences. El defineix «amb el cabell roig, els ulls bonics i bona presència». La mirada de Déu apunta el cor. David, l'elegit, en ser ungit per Samuel, rep l'esperit de Jahvè.

En la narració, queda clar que existeixen dos tipus de mirades. La mirada de l'home, que es fixa en les aparences, i la mirada de Déu, que valora el cor. Actuar d'una manera o una altra no dóna el mateix resultat. El gran profeta Samuel reacciona davant del seu encàrrec amb criteris humans, es fixa en les aparences i es deixa influir per la imatge dels reis que tenen els pobles veïns. Déu li suggereix un canvi de perspectiva i li proporciona les claus d'interpretació. Deixar de banda les aparences, la imatge, l'aspecte extern. Adoptar la mirada de Déu que és profunda i apunta al cor. El profeta actua d'acord amb aquests criteris nous. El resultat no es correspon amb les previsions inicials. Eliab, malgrat que gaudeix de molts atributs i qualitats, no és la persona elegida. L'acció de Déu és més visible quan qui la realitza no es pot enganyar pensant que prové de les seves pròpies qualitats.

Existeixen dos tipus de mirades, la mirada de l'home, que es fixa en les aparences, i la mirada de Déu, que valora el cor

Zoom

Eduard Brufau

La Generalitat de Catalunya ha concedit la Creu de Sant Jordi a diverses persones i col·lectius d'Església. Entre els guardonats hi ha la comunitat benedictina de Sant Daniel de Girona, que celebra mil anys d'existència, el Grup de Treball Estable de Religions i Mn. Josep M. Aragonès, capellà de Torrelavit. També ha estat distingit amb aquest guardó l'actor Joan Pera, cristià compromès i bon amic i impulsor de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«Has revelat aquestes coses als senzills...»

Divendres al matí ens vam reunir, com cada setmana, en una de les sales del Centre de dia d'una Obra Social on l'amor i la comprensió són els protagonistes del dia a dia. Uns símbols senzills i unes espelmes és tot el que necessitem, des que fa uns mesos comencem la jornada d'aquest últim dia de la setmana amb una senzilla pregària en comú.

Sempre em sorprèn la capacitat humana de connectar amb la transcen-

Tots podem veure'ns reflectits en aquell fill allunyat del camí i que un dia retorna

dència des de qualsevol situació. Potser, de vegades, hem dubtat d'aquesta capacitat en determinats col·lectius i pensem que altres necessitats són més urgents. O, fins i tot, inconscientment, pensem que això de l'espiritualitat no és per als marginats que també estan exclosos d'aques-

ta vessant humana. I precisament a ells va adreçada la paraula de Jesús de Natzaret.

Aquell matí la lectura de la paraula era una de les històries més belles que Lluç posa en boca de Jesús: la del pare bo que perdona el fill pròdig que marxa de casa i que torna després de perdre-ho tot. L'espera diària del pare, l'abraçada misericordiosa, el goig del fill recobrat... tot és emocionant per a qualsevol de nosaltres. Però feia temps que no sentia paraules tan belles en boca d'aquells que havien experimentat una vida semblant a la d'aquell fill que es va allunyar tant de temps de la casa del seu pare. És veritat que tots ens podem sentir reflectits en aquell fill que s'allunya del camí i que un dia retorna, però les experiències fortes d'aquells homes eren molt diferents: anys de carrer, després de perdre treball, família, llar, allunyats de tot el que els havia donat seguretat i, amb un sentiment de culpa per la seva caiguda en la droga, en la beguda o en la delinqüència. Ara se sentien retornats i abraçats pel Pare Déu en aquesta llar on s'intenta oblidar el passat i celebrar el present amb joia.

Les seves intervencions em van esgarriar per la sinceritat, la capacitat d'entendre la paraula de Déu, de comunicar en públic els seus sentiments: «No torno a les palpentes, torno com un fill, el que se'n va anar de casa, el de sempre...» «Vinc com tu ja saps, vinc com em veus, pobre i buit...» «Torno a tu, Pare, renunciant a les excuses, i no és la primera vegada...» De tant en tant, i després de dues o tres intervencions, el cant ens posava en el centre de la pregària d'aquell matí de retorn: «Tornaré a tu, Senyor meu, i només en tu em recolzaré, només en tu descansarà la meua vida.»

Ja que són exclosos, no els neguem també la possibilitat de connectar amb aquestes lliçons meravelloses de l'Evangeli.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Tots contra la pobresa infantil

Avui a Espanya 2.306.000 infants menors de 16 anys pateixen pobresa, un 27% de la població infantil. Això significa que un de cada quatre infants espanyols pateix a causa de la pobresa. Perquè ens en fem una idea: si poséssim tots aquests infants donant-se les mans formant dues cadenes podríem fer una X que creués tot Espanya des de Santiago fins a Almeria i des de Girona fins a Huelva. Per esborrar aquesta X del mapa d'Espanya necessitem la col·laboració de tothom.

Però, què significa la pobresa per als infants que la pateixen? Significa que aquests infants no poden fer tres àpats al dia, en molts casos només

tenen accés a l'àpat del migdia si tenen la sort de disposar d'una beca menjaor. Significa que no tenen aigua corrent a casa per rentar-se. Significa que no tenen energia elèctrica per poder fer les tasques escolars. Significa que no tenen sostre o que no el tenen garantit. Realment la pobresa és una situació que no es mereix cap infant. Posar fi a la pobresa dels més petits és a les nostres mans. Amb l'objectiu de contribuir-hi, estem posant en marxa la campanya estatal *Tots contra la pobresa infantil*.

Des d'aquestes línies, m'agradaria apel·lar al compromís de tots els ciutadans, empreses i ad-

ministracions a sumar-se en aquesta campanya. Cada aportació, idea, iniciativa serà per a nosaltres una gran victòria que ens ajudarà a guanyar una batalla més, i que els infants que rebin aquesta ajuda puguin gaudir de la seva vida d'infant: jugar, estudiar, somriure.

Som conscients que guanyar les 2.306.000 batalles és un objectiu ambiciós. Però la suma de tots nosaltres pot ajudar-nos a assolir-ho.

Unim-nos a la campanya i ajudem a guanyar la batalla contra la pobresa. No et quedis sense un d'aquests somriures.

(Article publicat el 28 de setembre de 2014)

Lucía Caram

Religiosa dominica
de Manresa

www.fundacirosaoriol.org

La sal de la terra

El «salt» a la universitat

Davant la proximitat del curs universitari 2015-2016 i el consegüent accés de nous estudiants s'han celebrat, per tot Catalunya, diverses fires per tal de presentar la corresponent oferta formativa. Al nostre país, sens dubte, la més reeixida per la seva amplitud temàtica, el nombre d'expositors i de visitants, etc., és el ja tradicional Saló de l'Ensenyament de Barcelona. Enguany els seus responsables han manifestat un alt grau de satisfacció per l'increment significatiu del públic participant (més d'un 10%). Alguns mitjans de comunicació han volgut explicar aquest augment per la situació d'enorme desorientació en què viuen molts dels futurs universitaris. En efecte, el nombre de graus i d'universitats del nostre sistema, l'actual estructuració dels estudis, l'evolució de les professions, les noves competències requerides en les diverses sectors, els canvis i la competència en el mercat laboral, les noves cultures, valors i instruments en l'àmbit de l'emprenedoria o l'ocupabilitat, etc., certa-

ment no fan gens fàcil aquest entorn de transició i de decisió. Hom pot parlar d'una realitat ben complexa.

La gestió d'aquesta complexitat passa —segons el meu parer— per la correcta combinació de quatre factors importants. El primer consisteix a reconèixer i assumir un procés de transició i això suposa una certa consciència del fet i dels canvis, temps per madurar i evolucionar, valoració de les coses, diàleg, etc. El segon rau en l'extrema importància d'una orientació de qualitat basada en tres eixos: la informació, l'autoconeixement i les experiències. La qualitat d'aquesta orientació té una íntima relació amb els instruments (presencials i digitals) i amb els agents implicats (pares, tutors, orientadors dels centres educatius, serveis específics de les universitats, etc.). El tercer fa referència a afavorir i educar per a una cultura

de la decisió i de l'acompanyament en contextos d'incertesa. El jove ha de prendre decisions i això comporta un aprenentatge mitjançant un coneixement directe de les coses, la ponderació i l'argumentació, la valoració dels riscos, la confiança en les persones i les institucions, el convenciment personal i, evidentment, la capacitat de reconduir processos. Finalment, la voluntat i la il·lusió en la construcció d'un projecte que comportarà un desenvolupament personal i professional, és a dir, una mirada i una implicació en el propi futur i el dels altres. Les relacions que s'estableixen amb el coneixement i la recerca, les persones de la comunitat universitària, les institucions pròximes i els sectors professionals, les pràctiques, etc., van configurant progressivament un entorn vital on s'aniran incardinant noves opcions i nous projectes. Un escenari privilegiat pel naixement o la consolidació de la vocació que mereix la màxima confiança. Més que un «salt»!

Andreu Ibarz

Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació

Mirada al món

La comunitat punji Jhimai, sota amenaça de desallotjament

Del 10 al 17 d'abril vaig visitar una comunitat dels pares Oblats a la zona nord-est de Bangla Desh. Vaig trobar-hi una trista realitat: unes 72 famílies indígenes de l'ètnia Khasi al punji Jhimai viuen sota l'amenaça del desallotjament de les terres on han viscut durant generacions. A les zones de bosc on viuen hi ha plantats uns 2.100 arbres que tradicionalment es conserven per al conreu de fulles de bètel. Aquesta activitat és la seva principal font d'ingressos. A tocar del punji Jhimai hi ha una gran plantació de te, que ha aconseguit recentment el permís del govern per talar els arbres.

Bably Talang, secretària general de l'Associació

de Desenvolupament *Inter KUBORAZ* Punji dels Khasi, va dir que les persones indígenes havien estat vivint als petits turons durant generacions i que la propietat de la terra els era un dret. D'altra banda, un senyor de l'administració comarcal va manifestar que el poble Khasi del punji Jhimai havia estat fent servir més de 300 acres de terra de la plantació de te durant un temps llarg i que 59 famílies khasi han estat vivint en aquests boscos durant anys sense tenir-ne cap propietat legal.

Sanjeeb Drong, secretari general del Fòrum Adivasi (Adivasi= Aborigen) de Bangla Desh, va dir

que els jardins de la fulla de bètel eren l'única font d'ingressos dels Khasi al punji Jhimai i va afegir que la terra pertanyia als Khasi pel Conveni 107 de l'OIT.

La comunitat d'Oblats va manifestar davant la premsa que els indígenes tenien un paper molt important en la protecció del medi ambient i va exigir que l'assetjament al punji Jhimai s'aturés immediatament.

Des de la meua vocació de suport a les minories, crec que s'hauria de formar una comissió de terres per resoldre els problemes relacionats amb la terra dels pobles indígenes.

La meua salutació Pasqual des de Bangla Desh.

Javier Bometón

Marista a Bangla Desh

Montserrat, somni de Catalunya

Catalunya aimada
Pàtria del meu cor,
vas engalanada
amb rulls núvols d'or,
d'or, argent i plata
dels més vius colors.
Catalunya aimada
tu ets el meu amor.

Montserrat, formosa diadema,
corona catalana, tresor immens,
els núvols ondulant en ta carena
perfumen terra i cel flaire d'en-
cens.

Montserrat, soli de la Moreneta,
cremen al teu redós, dant-se les
mans,
com una llàntia viva sempre
encesa,
els fervorosos cors dels catalans.

Als teus peus s'agenolla el ric i el
pobre,
el que sofreix i el dolç enamorat,
de la història sublim del nostre
poble
ets centre i eix, oh dolça
Montserrat.

La lletra d'aquesta sardana és de
FRANCESC A. PICAS i la música
de JOSEP M. CASTELLA

Amor als avis

Ja fa dies que va sortir per la
televisió una visita que el papa
Francesc va fer a una residència
d'avis, si mal no recordo a Roma.
El que el Sant Pare va dir a un dels
residents, que per cert era poc
visitat per la seva família, em va
recordar una història que el meu

Un cop més, gràcies!

És en nom del bisbe Joan Piris, juntament amb les persones voluntàries que anem construint el somni de les Llars del Seminari de Lleida, que volem dir un sincer i agraït: gràcies!
Dissabte 11 d'abril vam poder gaudir i compartir una gran festa, fruit un cop més, de la col·laboració mútua de moltes persones, entitats, empreses i administracions. El nostre lema, extret d'una carta pastoral del bisbe Joan Piris, «Entre tots i per al bé de tothom», ha continuat sent la nostra inspiració confirmada també en aquesta diada joiosa, en la qual hem inaugurat les Llars del Seminari.
Montse Claveria, directora voluntària de la fundació Entre Tots i per al Bé de Tothom, va dir en el seu parlament que aquest somni social s'havia fet realitat gràcies al treball col·laboratiu, és a dir, sumant les diverses aportacions de moltes persones, empreses, entitats socioculturals i administracions.
I és que creiem sincerament que col·laborar és molt millor que competir, perquè suma les capacitats d'uns i altres per respondre millor a les necessitats, bo i donant una gran satisfacció personal a les persones que fan experiència de cooperar plegades.
Així doncs, amb el cor agraït per tants ciutadans i ciutadanes que van voler acompanyar-nos en la festa d'inauguració de les Llars del Seminari, els diem encara un cop més: gràcies! Els assegurem que, des de la nova fundació Entre Tots i per al Bé de Tothom, gestionarà les Llars del Seminari, continuarem treballant per acollir i acompanyar molt aviat les primeres famílies.

CARLES SANMARTÍN i MONTSE CLAVERIA

President i directora de la fundació Entre Tots i per al Bé de Tothom Lleida

pare m'explicava de petita.

Un home jove anava amb el seu pare, ja d'edat avançada, pel carrer, camí de l'hospici. El fill caminava de pressa i el pare amb prou feines podia seguir-lo. En un moment donat, el pare es va asseure en un banc per reposar una mica i se li van entelar els ulls de llàgrimes. En veure-ho, el fill li digué amb brusquedat: «Per què

ploreu ara?» El pare respongué: «Recordo que en aquest mateix banc es va aturar el meu pare a descansar quan jo el duia a l'hospici.» El fill, commogut i emocionat, va abraçar el pare i li va dir: «Apa, pare, ja n'hi ha prou, tornem cap a casa.»

NOEMÍ SERRAT
Terrassa

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Protegir els fills

Tenim un fill d'onze anys que entrena i juga a futbol en un petit equip local. Hi ha molt mala maror perquè, quan perden, molts pares esbronquen els fills i tampoc l'entrenador no els anima gaire. Fa pocs dies vaig presenciar un fet deplorable: en acabar un partit, un pare es va adreçar al seu fill amb paraules que em van esgarriar i el nen plorava. No em vaig contenir i vaig increpar aquell mal pare, que em va dir que no em fiqués on no em tocava i que ell educava el seu fill com li semblava... Jo vaig comentar al meu marit que potser era millor que no portéssim el nostre fill en aquell ambient, però ell creu que tampoc no hem de sobreprotegir els fills. Com ho veu, vostè?

Miri, jo no sóc pare de família en el sentit que s'entén habitualment aquest terme, però em toca acompanyar moltes famílies en l'educació en la fe dels fills, cosa que no es pot separar del seu procés educatiu global. Als pares i mares, quan ens trobem, sempre els dic una cosa, de la qual tinc fort convenciment: que els fills si no són educats pels pares (i òbviament em refereixo a «ben educats») ja se n'encarregaran altres, de la seva «educació», i probablement no serà en el sentit que els pares desitjarien. L'experiència em dóna gairebé sempre la raó. És obligació molt important dels pares procurar per al seus fills un entorn i ambient propici per a la seva bona educació humana i cristiana, en el cas de pares cristians. I, certament, un ambient on es respira mala maror, violència, manca de respecte i coacció és un ambient del tot desaconsellable i a evitar de totes totes.

No hi ha dubte que la pràctica de l'esport, en la seva justa mesura, és força convenient i saludable per a la formació dels infants. Però, com deien els clàssics, «modus in rebus», amb moderació i seny. Quan als nens petits se'ls sotmet a un entrenament gairebé professional que els priva en definitiva de ser nens, jo penso que s'ha perdut el seny i la mesura. A vegades ho comento amb pares i mares de la catequesi que cada setmana han de portar els fills a competicions i no poden anar mai a missa. I, a més, poc bé els fa entrar en una dinàmica competitiva que els porta a superar i menysprear els altres. Lamento profundament el cas que em comenta i és digne de compassió aquesta criatura que està sota el domini de semblant energumen. Aquest pare que humilia el seu fill perquè no ha jugat bé mereix ser sancionat. No té cap dret a «educar» d'aquesta manera i jo, de vostè, ho posaria en coneixement dels serveis socials que atenen la infància per evitar mals majors. Sens dubte, aquest ambient, si no canvia, no convé al seu fill i el seu marit ha de diferenciar entre «protegir» i «sobreprotegir».

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Via Crucis a Barcelona

Laia Sallés

«*Faciem tuam, Domine, requiram*» («El teu rostre buscaré, Senyor», Salm 27,8). Amb aquesta aclamació cantada començava, el Divendres Sant al matí, el Via Crucis que des de fa tres anys recorre el Park Güell de Barcelona, amb inici a la capella del Cottolengo del Pare Alegre. Un esdeveniment que va aplegar un centenar llarg de persones que pretenien acompanyar amb el seu gest personal el camí de Crist en la seva Passió —actualitzat en la Passió de la seva Església en moltes parts del món—, fent-ne memòria amb l'ajuda del relat evangèlic, amb lectures de Charles Péguy, Oscar V. Milosz o Mn. Luigi Giussani (fundador del moviment de Comunió i Alliberament, que organitzava l'acte), i amb cants propis de la tradició de l'Església.

Una corrua de gent en silenci darrere d'una senzilla creu de fusta «interrompia» l'ambient propi d'una de les icones turístiques de Gaudí a l'inici de la primavera —atracció inesperada, molèstia estètica o instant de memòria, a lliure elecció dels espectadors—. El seguici es «va trencar» en quatre ocasions: les quatre estacions que donaven forma al camí de la Creu feien que la gent s'arremolinés al voltant de la Creu que obria la marxa, el sacerdot que la guiava sobriament, els lectors i la coral que, a través de les diverses lectures i interpretacions, volien ajudar a aprofundir en el significat del gest.

En la primera estació, *Jesús és detingut*, s'incidia en la seva súplica a l'hort de Getsemaní, a través de les paraules de Charles Péguy, que ressonen encara més un segle després de ser escrites: «Pare meu, si és possible, que aquesta copa s'allunyi de mi. Però que no es faci com jo vull, sinó com tu vols. Si no estiguéssim atordits, fill meu, si no estiguéssis atordit, impedit per generacions de catequesi, de costum, de costum catequètic, fill meu, qui no trontollaria, qui no s'espantaria per aquestes línies, per aquestes poques línies atreïdes,

per aquestes paraules terribles, per aquesta pregària aterridora!»

Segona estació. El primer misteri poètic de Péguy, centrat en la vivència de Maria acompanyant el seu Fill al suplici de la tortura i la condemna, s'entrellaça amb les successives acusacions de Jesús al Sanedrí, davant de Pilat i davant d'Herodes. «Ens comptem entre els assassins de Crist», assenyalava una lectura, en el mateix sentit que, al vespre, el papa Francesc apuntava: «En el vostre rostre bufetejat, escopit i desfigurat veiem tota la brutalitat dels nostres pecats; en la crueltat de la vostra Passió veiem la crueltat del nostre cor i de les nostres accions; en Vós, diví amor, veiem avui els nostres germans perseguits, decapitats i crucificats per la seva fe, davant dels nostres ulls o amb el nostre silenci còmplice.»

La tercera estació, que sintetitzava el camí del Calvari i la crucifixió de Jesús, tornava a prendre les paraules

Més d'un centenar de persones van acompanyar, amb el seu gest personal, el camí de Crist en la seva Passió

de Péguy per fer-se entendre: feia falta esgotar aquella agonia, aquella espantosa angoixa. «A aquest home que es llança cap a la creu per empuñar-la amb força, per abraçar-la, per clavar-s'hi, per morir, una sola cosa amb aquella fusta, el deixarem nosaltres per un altre amor?» S'arribava al turó de les Tres Creus, terme elevat del Via Crucis, lloc on fer memòria de la mort en Creu i sepultura de Jesús: «"Tinc set", va cridar el cor de la vi-

da. Però l'esponja va ser rebutjada, el costat traspassat, i tot aconseguit» (O. Milosz).

De la capella del Cottolengo al turó del Calvari gaudinià, amb totes les distraccions que hi poguésser haver, durant unes poques hores es va voler compartir el dolor del Senyor i de la seva Mare en el camí de la Creu. Mirant-li el rostre, potser amb trets més recognoscibles a la capella del Cottolengo, potser més desdibuixat —tanmateix present— a fora, al parc monumental, però intentant sostenir el desig de participar humilment, acompanyar temerosament Jesucrist en la seva Passió. El Sant Pare implorava, aquella tarda a Roma: «Feu-nos custodiar dins nostre el record viu del vostre rostre desfigurat.» Un rostre, el patiment del qual era reconegut i abraçat també pel Pare Alegre al seu Cottolengo, per Gaudí en la seva voluntat sacrificial, per molts cristians provats arreu del món.

Maria Rosa Molas, la santa torna a néixer de nou

Joaquim Amaré i Morales

Aquests dies les poblacions de Reus i Tortosa estan de festa. Totes dues dediquen actes de gran participació popular en honor de santa Maria Rosa Molas, fundadora de les Germanes de Nostra Senyora de la Consolació. El 24 de març del 1815 naixia Maria Rosa a Reus. Es commemora, per tant, el bicentenari del naixement d'aquesta santa que va oferir la seva vida per atendre els més necessitats i per a lloança del Senyor.

Fou a Tortosa, on el 1857, quan ja portava vuit anys dedicada al pro-

ïsme per la seva feina a la Casa de Misericòrdia i a l'escola pública de la ciutat, que va fundar la congregació de les Germanes de la Consolació. Aquella llavor ha donat fruit i avui la Consolació és a dinou països d'Europa, Àfrica, Amèrica i Àsia amb una presència activa. La seva feina en el món assistencial, educatiu, missioner, social... és reconeguda arreu. Les seves residències geriàtriques, els seus col·legis, les Missions Consolació, el Voluntariat Consolació, el Projecte Bernabé i Delwende, una petita ONGD que compta amb un gran prestigi per les seves actuacions i pels projectes que impulsa, són exemples,

entre altres, de la forta empremta que Maria Rosa Molas va deixar entre nosaltres. En el món actual, on tanta gent pateix dificultats i sofreix en el més profund de la seva ànima les adversitats, el carisma de Maria Rosa Molas pren una nova dimensió. La necessitat de ser consolats en aquest sofriment posa de manifest la plena vigència de la seva màxima: «Només desitjo que el pobre sigui servit i Déu lloat.» Per tota aquesta seva feina, el 1988, el Sant Pare Joan Pau II la va proclamar santa davant de l'Església universal; la va definir com a «elegida per Déu per anunciar al món la misericòrdia del Pare».

Avui les Germanes de la Consolació dediquen tots els seus esforços sota uns valors que emergeixen com la llum d'un far enmig d'un mar esvalotat: la humilitat, la senzillesa i la caritat són aquells valors que conformen el «codi genètic» de la congregació.

En aquest any del bicentenari del naixement de Maria Rosa Molas, es palesa novament la seva figura, les seves obres i la seva fortalesa davant l'adversitat. Sens dubte, en aquest segle XXI la santa torna a néixer de nou i ens ofereix el seu vell missatge de consolació i d'esperança. Felicitats a tota la família Consolació!

Paraula i vida

El servei dels religiosos i les religioses a la societat

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Dins d'aquest temps joïós de Pasqua, aquest quart diumenge s'escau la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. Es refereix a les vocacions sacerdotals i religioses, que són sempre un do de Déu a la seva Església.

Les vocacions al ministeri sacerdotal i a la vida religiosa tenen una especial importància en l'Església. Amb motiu de l'Any de la Vida Consagrada que estem celebrant a tota l'Església per indicació del papa Francesc, voldria recollir en aquest comentari algunes de les idees que vaig exposar en una reunió extraordinària que vàrem celebrar els superiors religiosos i els bisbes catalans el passat 28 de gener al Seminari Diocesà de Barcelona.

El papa Francesc, en el seu document programàtic *La joia de l'Evangelí* fa una crida a tots els religiosos i les religioses a «recuperar la frescor original de l'Evangelí» per tal de fer brollar

«nous camins, mètodes creatius, altres formes d'expressió, signes més eloqüents, paraules carregades de renovat significat per al món actual».

El Papa ens crida a tots els servidors de l'Església a una pastoral en clau de missió amb audàcia i creativitat, i demana expressament fer la proposta evangelitzadora des del cor de l'Evangelí, el nucli del qual és la misericòrdia. Aquest nucli és la font de la qual brolla la joia que ha d'acompanyar sempre l'evangelitzador i l'evangelitzadora i, per això, l'Església ha de ser i ha d'aparèixer com a portadora d'aquesta experiència de misericòrdia.

Són molt boniques les paraules que diu el papa Francesc amb motiu de l'any que estem celebrant: «Volia dir-vos una paraula, i la paraula és l'alegria. Sempre, on hi ha els consagrats i les consagrades a Déu hi ha alegria.» És l'alegria, la

joia de la vocació rebuda i de l'amor del Senyor, que s'expressa en la vida de seguiment de Jesucrist obedient, cast i pobre.

Durant aquest any que l'Església dedica a la vida religiosa, tots els membres del poble de Déu hem d'agrair el servei que aquestes persones fan a tota la societat, sobretot als més pobres. Les nostres esglésies diocesanes, amb tots els seus membres, hem de reconèixer aquest servei generós. Què seria de la nostra societat, les nostres ciutats i pobles sense la presència i el servei dels religiosos i les religioses en els camps de l'espiritualitat, de la vellesa, de la cultura, de l'ensenyament, dels pobres, dels malalts, etc.? Seria una societat molt buida.

Encomanem a la Mare de Déu de Montserrat, patrona de les diòcesis catalanes, la festa de la qual celebrem demà, el futur de les vocacions sacerdotals i religioses a la nostra terra.

Als quatre vents

Que n'és, de bo, caminar amb tu!

Una llegenda africana explica que un granger va trobar una cria d'àguila. La va portar a la seva granja i la va posar entre les gallines, on va créixer i es comportava com elles, picotejant blat de moro i saltant. Un dia el bon home va pensar que una àguila estava destinada a vols més alts i va decidir posar-la en llibertat, però l'au no es movia. Per fi la va portar al cim d'una muntanya i allà la va empènyer, i llavors sí que va volar, va assolir gran altura i es va perdre per l'horitzó mentre les seves ales brillaven al sol.

Em sembla una narració bonica aplicable al que podria ser la vocació, tema que proposo tractar en aquesta Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. Sí, hem de pregar per elles i col·laborar perquè cap no es frustri per falta de mitjans.

Sorgiran les vocacions, arreu del món, en el si de les famílies generoses, si s'educa els fills en la importància de no conformar-se a volar curt, com feia aquella àguila, sinó a volar alt, buscant el sol de l'amor a Déu que dóna calor al nostre cor i a tots els qui tenim al voltant.

El lema de la Jornada que l'Església celebra cada quart diumenge de Pasqua, i que aquest any coincideix amb la Jornada de les Vocacions Natives, és «Que n'és, de bo, caminar amb tu!». És una al·lusió a l'alegria i pau interior que arriba amb el lliurament, i a la idea que la vocació no es consumeix en si mateixa, sinó que és per als altres. Caminar amb altres, mostrar en les nostres accions i solidaritat el rostre amable de Déu.

La joventut és un període de l'existència en el

qual val la pena proposar-se metes altes. Actualment hi ha la tendència a pensar que no cal assumir compromisos definitius; molta gent actua com si la vida fos una successió de contractes temporals. Defugen comprometre's fins i tot en el matrimoni, per a tota la vida, o tenen por de lliurar-se a Déu com a sacerdots o religiosos per si després no fossin prou feliços.

El compromís i la fidelitat són, en canvi —i tenim moltes experiències de la gent gran—, el millor que a un home o a una dona els ha passat. Si confiem els nostres plans a Déu, evitarem el fracàs que moltes vegades procedeix del càlcul egoista. La nostra alegria està assegurada si confiem les nostres vides a Déu, i amb ella, la de moltes persones del nostre voltant.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Articles de la llar

Samuel Gutiérrez

La primera cosa que cada matí fa la Maria, quan arriba a la feina, és preparar-se una bona tassa de cafè. Gairebé s'ha convertit en un ritual. I no únicament per la necessitat d'introduir cafeïna al cos... Per a ella no tan sols és important el contingut sinó també el contingut. Per això fa servir una tassa en què apareix un cor i lletres grans que diuen: *All you need is God's Love* («Tot el que necessites és l'amor de Déu»). La tassa que la Maria fa servir cada matí, i que tots els seus companys ja coneixen, és un dels productes estrella creats per un innovador projecte evangelitzador l'objectiu del qual és «vestir de fe la vida quotidiana». El jove matrimoni barceloní format per Lola de Blas i Diego Bermúdez s'han embarcat en una aventura apassionant que ja han batejat amb el nom de *The Fishermen*: «Pescadors d'homes.»

La seu central d'aquest nou projecte és al barri de Badal i fa servir amb

prou feines dos metres quadrats del menjador de la casa d'aquest jove matrimoni. The Fishermen no ha nascut com a negoci, ni tan sols com

a oportunitat, es tracta més aviat d'un servei que volen oferir a l'Església en la línia del que s'entén avui com a nova evangelització. A través de tasses, xapes, imants o miralls, el Diego i la Lola proposen esquitxar de fe, sobretot entre els més joves, les accions més quotidianes de la vida. «Són productes senzills de la llar, accessibles per a tothom, dissenyats amb una estètica actual, en els quals volem que Déu sigui el protagonista —explica la Lola, que és qui va sentir la primera crida a emprendre aquesta aventura—. La gent jove té de vegades un cert inconvenient a parlar de Crist i manifestar públicament la seva fe. Aquests productes permeten expressar el que ets sense necessitat de dir gaires paraules...» És el que a la Lola li agrada anomenar «evangelització silenciosa». «Hi ha gent que se sent incòmoda si li parles directament de Déu —apunta—. Però quan porto les xapes amb algun dels missatges que hem introduït en els dissenys, hi ha persones que em pregunten i, sense adonar-se'n, em deixen parlar de Jesús sense que això suposi una situació incòmoda per a ells. Perquè ells són els que inicien el diàleg i no se senten abordats.» D'aquesta manera és possible sembrar la llavor de Déu en el transport públic, a la feina, a la llar... «Els catòlics hem de ser llum d'una societat la fe de la qual ha quedat enfosquida —assegura el Diego—. Hem de fer visible la nostra fe, de forma espontània, perquè pugui ser llavor de conversió per als qui ens envolten.»

Els productes de The Fishermen destaquen per la seva frescor. Conjuminen fe i vida amb naturalitat. La majoria dels dissenys han nascut de la pregària, en contacte estret amb la Paraula de Déu, que tant el Diego com la Lola consideren «viva i eficaç». Aquest jove matrimoni es va conèixer fa uns quatre anys, mentre tots dos estudiaven Teo-

logia a Barcelona. Convertits feia poc al catolicisme gràcies a un encontre personal amb Jesucrist, volien conèixer més la fe cristiana per poder així servir més bé Déu. De mica en mica va sorgir l'amor i es va anar consolidant un projecte comú de vida. Des de fa uns anys són també membres actius de la parròquia de Sant Joan M. Vianney, de Sants, on actualment col·laboren en els cursos Alpha.

Precisament en el marc de la parròquia va ser on es va encendre la primera guspira d'aquesta singular botiga virtual de productes catòlics per a la llar: «Per la nostra feina —explica la Lola— disposàvem dels recursos per elaborar els productes que oferim ara a la nostra web. Vam aprofitar un mercat ambulant solidari de la parròquia per concretar una intuïció que havíem rebut. Vam fer uns quants productes de manera altruïsta amb l'objectiu de recaptar fons per a projectes de la parròquia i l'experiència va ser molt satisfactòria.» A la Lola se li va començar a disparar la creativitat i va sentir amb força que havien de continuar per aquest camí. El Diego, en canvi, molt absorbit per la seva feina, no ho veia tan clar, però de mica en mica, i després de rebre una primera comanda gran d'una parròquia barcelonina, també va acabar acceptant la intuïció de la seva dona. Plegats van pujar a la barca i van decidir, sense por, llençar la xarxa... Naixia així The Fishermen, un projecte de botiga virtual amb productes de la llar en clau evangelitzadora.

Instrument en mans de Déu

Amb només uns mesos de rodatge, la iniciativa impulsada pel Diego i la Lola ja compta amb una bona xarxa de persones i institucions que sintonitzen amb el projecte, especialment

Netejant, posem tots els sentits.

I ajudant als altres, també.

Després de 25 anys, LUNET és molt més que una empresa de neteja: som el partner de confiança en facility services dels nostres clients. Els oferim fins a 6 serveis diferents: **Neteja, D+D+D, Serveis Auxiliars, Jardineria, Manteniment** i, ara també, **Càtering**. I tot de forma totalment personalitzada i propera. Per això, netejant posem tots els sentits. I ajudant als altres, també. Perquè des de LUNET SOLIDARI contribuïm a netejar el món de pobresa, malalties, marginació... donant suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Si també vols ajudar entra a www.lunet.es o www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies!

En col·laboració amb **Càritas** amigos de rimkieta
Un NO per a ningú.

NOVA ADREÇA
Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)

«VESTIR DE FE LA VIDA QUOTIDIANA»

que parlen de Déu

des de Llatinoamèrica. «Ha estat una grata sorpresa per a nosaltres.» Un dels objectius de The Fishermen és dotar grups, parròquies, diòcesis i moviments de productes personalitzats útils per a «la seva missió d'ajudar, guiar, ensenyar, acompanyar, catequitzar... i, en definitiva, evangelitzar!» Per això, entre els seus productes, ofereixen també la possibilitat de fer dissenys propis. Això sí, amb dues condicions: que els drets d'autor siguin seus, i que els dissenys siguin afins a la moral cristiana.

Vols vestir de fe la teva vida quotidiana?
www.thefishermen.es

A més de tasses, imants, obridors, xapes o miralls... El Diego i la Lola exploren ara altres productes, com làmines, samarretes, gorres o sacramentals, que els permetin de continuar creixent. «Ens agradaria poder guanyar-nos la vida amb això, tot i que ho veiem molt

difícil —afirmen—. Això no obstant, no li posarem límits a Déu!» Volen deixar clar que això no és un negoci, tampoc un passatemps, sinó un servei per a l'evangelització... D'aquí els preus gairebé populars que tenen els seus productes: tasses a 4,90 euros i xapes i

imants a un. «No es tracta de guanyar diners sinó de servir Déu i treballar per augmentar el seu Regne. Estem molt contents amb aquesta aventura. Cada dia dediquem una estona al projecte. El que més ens agrada és el disseny: Senyor, què fem avui?»

Amb la Bíblia en una mà i el ratolí en l'altra es gesten propostes simpàtiques de diversos estils: béns que conviden a estimar-nos els uns als altres, un *Jesúsito de mi vida* per als més petits, personatges de videojocs que volen guanyar la vida eterna amb Jesús o una lletra *nun*, en àrab, en solidaritat amb els cristians de l'Iraq... «Cada tassa i cada xapa té la seva història —confessa la Lola—. S'inicien amb la pregària i el diàleg amb Déu; després el *photo-shop* fa la resta.» Finalment, gràcies a diverses màquines que han adquirit, li toca el torn a la part més mecànica, la menys creativa, però a la qual també li han agafat gust. «Ens sentim instruments en mans de Déu —acaben reconeixent—. De la mateixa manera que Déu ens ha canviat la vida per a bé, ens agradaria que canviés la de molta gent a través d'aquests missatges senzills i actuals. El Senyor vol entrar a la nostra vida i fer-nos veritablement feliços. Per què no a través d'una tassa o una xapa amb què ens topem providencialment? La nostra creativitat pot tenir un límit, però mai la de Déu! Ell és sempre originalíssim.»

A l'hora d'ajudar, multiplica't per dos.

Ajudar el doble, no et costa res. Marca les dues caselles d'assignació solidària en la teva Declaració de la Renda, i així ajudaràs el doble sense que a tu et costi res.

#multiplícateX2

Declaració de la Renda		
☒	Església Catòlica	0,7
☒	Fins Socials	0,7
		1,4

www.caritasbcn.org/ca

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 1)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA4)

ABRIL

26. DIUMENGE

Diumenge IV de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,8-12 / Salm 117 / 1 Joan 3,1-2 / Joan 10,11-18
SANTORAL: Clet, p. i mr.; Isidor, b. i doctor; Marcel·lí, p. i mr.; Pascasi, b.; Rafael Arnaiz, monjo.
27. DILLUNS

La Mare de Déu de Montserrat (S), Blanc. Lectures: Fets 1,12-14 / Salm 86 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluc 1,39-47
SANTORAL: beats Domènec i Gregori, prev.; Toribi de Mogrovejo, b.; Zita, vg.
28. DIMARTS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 11,19-26 / Salm 86 / Joan 10,22-30. O bé: *Sant Pere Chanel (ML), Vermell; Sant Lluís Maria Grignon de Montfort (ML), Blanc*.
SANTORAL: Cirí, mr.; beat Luquesi, rel.; Prudenci, b.; Valèria, mr.
29. DIMECRES

Santa Caterina de Sena (F), Blanc. Lectures: 1 Joan 1,5-2,2 / Salm 102 / Mateu 11,25-30
SANTORAL: Ramon de Fitero, ab.; Robert, prev.
30. DIJOUS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 13,13-25 / Salm 88 / Joan 13,16-20. O bé: *Sant Pius V (ML), Blanc*.
SANTORAL: Amador, Pere i Lluís, mr.; Indaleci, b.; Josep-Benet Cottolengo, prev. i fund.; Sofia, vg. i mr.

MAIG

1. DIVENDRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 13,26-33 / Salm 2 / Joan 14,1-6. O bé: *Sant Josep, obrer (ML), Blanc*.
SANTORAL: Aniol, mr.; Grata, viuda; Jeremies, prof.; Orenç, b.; Ricard Pampuri, rel.; Segimon, mr.; Teodard, b.
2. DISSABTE

Sant Atanasi (MO), Blanc. Lectures: Fets 13,44-52 / Salm 97 / Joan 14,7-14
SANTORAL: Josep M. Rubio, prev.; Segon, b. i mr.; Zoa, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge IV de Pasqua

Lectura primera

Ac 4,8-12

La salvació no es troba en ningú més que en Jesucrist

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere, inspirat per l'Esperit Sant, digué: «Magistrats i notables del poble, si avui ens demaneu compte d'això que hem fet en bé d'un invàlid, i voleu saber qui l'ha posat bo, sapigueu, vosaltres i tot el poble d'Israel, que aquest home el teniu davant vostre pel poder del nom de Jesucrist, el Natzarè. Vosaltres el vau clavar a la creu, però Déu el va ressuscitar d'entre els morts. Ell és «la pedra que vosaltres, els constructors, havíeu rebutjat, i ara corona l'edifici». La salvació no es troba en ningú més, perquè, sota el cel, Déu no ha donat als homes cap altre nom que pugui salvar-nos.»

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo!
Perdura eternament el seu amor.
Més val emparar-se en el Senyor
que posar confiança en els homes.
Més val emparar-se en el Senyor
que fiar-se dels poderosos.

R. La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.

Gràcies, perquè vós m'heu escoltat i heu vingut a salvar-me.
La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.

És el Senyor qui ho ha fet,
i els nostres ulls se'n meravellen. **R.**

Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Us beneïm des de la casa del Senyor.
Vós sou el meu Déu, us dono gràcies, us exalço,
Déu meu! Enaltiu el Senyor:
Que n'és de bo! Perdura eternament el seu amor. **R.**

Lectura segona

1Jn 3,1-2

Veurem Déu tal com és

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix, com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és.

Al·leluia

Jn 10,14

Jo sóc el bon pastor, diu el Senyor; jo reconec les meves ovelles, i elles em reconeixen a mi.

Evangelí

Jn 10,11-18

El bon pastor dóna la vida per les seves ovelles

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús parlà així: «Jo sóc el bon pastor. El bon pastor dóna la vida per les seves ovelles. El qui no és pastor, sinó que treballa només a jornal,

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Qui dóna la seva vida pels altres, la pot reprendre

«El bon pastor *dóna* la seva vida per les ovelles» («se'n desprèn», text normal), perquè les coneix personalment, mentre que «l'assalariat, i que no és pastor, de qui no són seves les ovelles, veu venir el llop, abandona les ovelles i fuig». El Còdex Beza insisteix en aquest do gratuït de la seva vida per part *del pastor bo*. La condició per donar-se gratuïtament als altres és que hi hagi reciprocitat entre qui dóna i qui rep, «conec les meves i les meves em coneixen a mi», així com entre el Pare i els seus fills i filles, «igual com el Pare em coneix i jo també conec el Pare»; aleshores cobra plenament sentit la donació de si mateix: «Jo *dóno la* vida per les ovelles». Durant la seva missió, Jesús va establir moltíssimes relacions personals amb la gent que guaria, alliberava, instruïa i sobretot estimava. Per això no va fugir quan va veure que el llop les volia arrabassar i dispersar, sinó que va donar la cara. En aquest temps pasqual se'ns continua presentant el Ressuscitat amb els senyals inequívocs d'un crucificat que, mentre penjava del patíbul, fomentava la confiança de l'altre crucificat amb ell assegurant-li que avui estarien tots dos al paradís. Jesús, però, com a pastor, no es queda amb les ovelles del «recinte» sagrat: «*I a més* tinc altres ovelles que no són d'aquest recinte, i també aquestes cal que jo les guïi.» Finalment comencem avui a prendre consciència que, «*a més*» de les ovelles tancades dins de la cleda, hi ha moltes ovelles lliures a qui «*el pastor bo* guia» constantment «perquè puguin escoltar la seva veu i esdevenir un sol ramat, un sol pastor», i així aprenguin d'ell a comportar-se amb els altres: «Per això m'estima el Pare, perquè em desprenc de la meua vida per recobrar-la de nou. Ningú no me la pren» («sinó que sóc jo qui se'n desprèn voluntàriament», una glossa del text normal). D'aquí que, ara sí, pugui dir sense embuts: «Tinc poder per desprendre-me'n i tinc poder per *prendre-la* de nou.»

quan veu venir el llop, fuig i abandona les ovelles, perquè no són seves. És que ell només treballa pel jornal i tant se li'n dóna, de les ovelles. Llavors el llop les destrossa o les dispersa. Jo sóc el bon pastor. Tal com el Pare em coneix i jo conec el Pare, jo reconec les meves ovelles, i elles em reconeixen a mi, i dono la vida per elles.» Encara tinc altres ovelles, que no són d'aquest ramat. També les he de conduir jo, i faran cas de la meua veu. Llavors hi haurà un sol ramat amb un sol pastor. El Pare m'estima perquè dono la vida i després la recobro. Ningú no me la pren. Sóc jo qui la dono lliurement. Tinc poder de donar-la i de recobrar-la. Aquesta és la missió que he rebut del Pare.»

El IV Congrés Litúrgic de Montserrat

F. Xavier Parés Saltor

Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpires@bisbaturgell.org

Ens trobem en la setmana que s'està celebrant el IV Congrés Litúrgic de Montserrat. Aquests dies, del 16 al 18 d'abril, a la Facultat de Teologia de Catalunya i al monestir de Montserrat, ens hi trobem reunits un bon nombre de liturgistes i de persones amants de la litúrgia per compartir i aprofundir en la teologia i la pastoral litúrgica: bisbes i abats, preveres i monjos, professors i alumnes, religiosos i religioses, lectors i acòlits, cantors i monitors... fidels de parròquies grans i petites... ens hem aplegat per commemorar el centenari del primer Congrés Litúrgic de Montserrat (1915), el cinquantenari del segon (1965) i els vint-i-cinc anys del tercer (1990). L'Església catalana sempre ha estat molt oberta i receptiva a la celebració litúrgica. El moviment litúrgic va entrar a Catalunya per Montserrat, i el seu primer congrés va posar els fonaments d'una nova litúrgia basada en el Misteri del culte. El Concili Vaticà II amb la seva reforma litúrgica plasmada en la constitució *Sacrosanctum concilium* va ser estudiada i ben acollida en el segon Congrés Litúrgic de Montserrat. La carta apostòlica *Vicesimus quintus annus*, del papa Joan Pau II, amb motiu dels XXV anys de la constitució sobre la litúrgia, va adquirir un nou vigor litúrgic, que ens portà a la celebració del III Congrés Litúrgic de Montserrat per revifar i donar nou alè a la vida litúrgica de l'Església catalana. Avui, tornar a celebrar un nou congrés, el IV de Montserrat,

no solament vol ser una commemoració dels anteriors congressos, sinó també i, principalment, és per aprofundir en el misteri litúrgic, analitzant els principals desafiaments de la reforma litúrgica, i obrir camins de cara al seu futur, a casa nostra, precisament en un moment baix, d'estancament i poca valoració de la litúrgia. El IV Congrés no és solament d'especialistes en litúrgia o persones que hi són afins, sinó de tota l'Església catalana. Està convocat per tots els seus bisbes i l'abat de Montserrat i obert a tothom. Obre les ponències el president de la Comissió episcopal de Litúrgia de la CEE, el bisbe de Lleó, Mons. Julián López, acreditat liturgista, presentant *La Litúrgia, obra de Déu i acció dels homes*. El monjo de Montserrat P. Bernabé Dalmau fa el recorregut històric dels anteriors congressos litúrgics de Montserrat. L'arquebisbe Piero Marini, president del Comitè pontifici per als congressos eucarístics internacionals, mestre de les celebracions litúrgiques pontificies (1987-2007), tanca el congrés amb la darrera ponència sobre *Alguns desafiaments de la reforma litúrgica: records i testimonis*. Acompanyen aquestes tres ponències una colla de comunicacions: *La pedagogia celebrativa en el Moviment litúrgic* (González Padrós), *Música litúrgica* (J. Baburés), *La concelebració* (B. Ubach), *La reforma litúrgica a Catalunya en els darrers 25 anys* (X. Parés), *Participació litúrgica* (K. De Simone), *Reptes de la pastoral*

litúrgica (J. Fontbona), amb una síntesi final del P. J. A. Piqué, president del PIL de Roma. També una taula rodona, moderada pel vicedegà de la FTC J. Planella, i amb participació de M. Nin, A. Grillo, G. Ramis, i A. García. Tot el congrés està embolcallat per la pregària litúrgica de les Hores, així com la celebració de l'eucaristia, «font i cim» de la vida cristiana, i per tant, també del IV Congrés litúrgic de Montserrat. Una vegada més l'Església catalana valora la litúrgia i la seva reforma duta a terme pel Concili Vaticà II. Cal prendre consciència del valor de la litúrgia, que sense esgotar tota l'activitat de l'Església és «el cim vers el qual tendeix l'acció de l'Església i, alhora, la font d'on prové tota la seva força» (SC 10). Un agraïment molt gran als bisbes de Catalunya i a l'abat de Montserrat, per convocar el Congrés, i també als seus organitzadors: l'abadia de Montserrat, la Facultat de Teologia de Catalunya, l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, el Centre de Pastoral Litúrgica i la Comissió Interdiocesana de Litúrgia. A Catalunya hem fet un important camí en el camp de la litúrgia i el volem continuar fent. «El gra sembrat va haver de suportar l'hivern, però la llavor ha germinat i s'ha fet un arbre» (sant Joan Pau II). «La litúrgia ha fet el seu camí en sintonia amb el misteri pasqual de Crist» (Mons. P. Tena).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Rafael Arnáiz

- ✓ Nascut a Burgos l'any 1911
- ✓ Monjo trapenc de profunda vida espiritual
- ✓ Va assumir la malaltia com la mateixa creu de Crist
- ✓ Va morir al monestir de Dueñas, Palència, l'any 1938
- ✓ Canonitzat el 2009 per Benet XVI

Rafael Arnáiz va ser un sant de vida curta però intensa. Pertanyent a una família benestant i creient, des de petit va demostrar tenir talent intel·lectual i artístic i alhora una vivència religiosa profunda. Juntament amb aquests dons la seva vida també va estar marcada fins al final per la malaltia.

Després de començar la carrera d'arquitectura sant Rafael Arnáiz va sentir la crida a la vida religiosa i l'any 1934 va entrar al monestir trapenc de Dueñas, a Palència, que havia conegut temps enrere. En aquesta comunitat havia trobat la seva veritable vocació. Però quan no feia tant que havia entrat al monestir una diabetis forta i inesperada el va obligar a tornar a casa els pares fins que es va recuperar. En pocs anys, la mala salut el va obligar a entrar i sortir diverses vegades, però malgrat el patiment ell va viure aquesta malaltia com si fos la mateixa creu de Crist. D'aquests anys daten els seus nombrosos escrits espirituals i místics, que reflecteixen una ànima totalment configurada a l'amor de Crist. Es va convertir així en model de vida per a la resta de germans i per a molts altres cristians.

Barcelona

Descobrint santa Teresa de Jesús

El Centre Edith Stein va organitzar una jornada acadèmica a la Universitat de Barcelona

Mar Galceran
Professora de la URL
i responsable del
Centre Cristià dels
Universitaris

Teresa de Jesús encara està per descobrir. I aquest descobriment passa també pel món acadèmic i cultural. Per això, la vigília dels 500 anys del seu naixement, divendres 27 de març, el Centre Edith Stein de la Delegació de Pastoral Universitària i la Universitat de Barcelona van organitzar una Jornada acadèmica amb el títol *Santa Teresa de Jesús, cinc-cents anys de recerca espiritual des de la mística amb ulls de dona*, a la Universitat de Barcelona, que va culminar amb un concert extraordinari, concert *Iter Luminis, Treballs i plaers d'amor*, de la cantant Lídia Pujol.

Com apuntava Francesc Grané, director del Centre Edith Stein, en la introducció del programa de la jornada, Teresa de Jesús fou una dona que demostra fins a quin grau pot evolucionar el gènere humà, una persona tan polièdrica que les aproximacions que s'hi poden fer són molt diverses. Pel que fa a la literatura, va ser una de les escriptores més destacades del Siglo de Oro: la seva obra literària és monumental i transparent. D'altra banda, va ser un punt de referència en el moviment d'alliberament de la dona en un segle en què les dones no comptaven per a res. I com a membre de l'Església, va redescobrir un cristianisme centrat en la persona de Jesús, amb un retorn a la humanitat de Crist. Sens dubte, va ser com a mestra espiritual que va revelar una saviesa extraordinària: es despullà de molts dels elements d'un cristianisme màgic, mític i infantilitzant per descobrir les trampes de la vida espiritual i de quina manera aquesta vida pot ser un vehicle de domini i de poder a través dels mediadors que apareixen en l'articulació i la mediació de la vida religiosa. L'experiència espiritual, convertida en experiència mística, és el gran horitzó que traspasa l'espai i el temps en què santa Teresa va viure i es converteix en una proposta de màxima actualitat en el context dels diàlegs entre cultures i la nova formulació de les diferents experiències de la consciència humana.

Al llarg de tota la jornada es va anar analitzant i aprofundint en la personalitat i el missatge universal d'aquesta gran mística del segle XVI perquè com apuntava Victòria Cirlet, catedràtica de Filologia Romànica de la UPF i directora de l'Institut Universitari de Cultura, Teresa de Jesús parla a tothom. Cirlet va destacar la universalitat del missatge de la santa i el seu origen en la llarga tradició de la mística femenina dels segles XII i XIII, començant per Hildegarda de Bingen

La jornada va tenir lloc al paranimf de la UB.

Lídia Pujol incorpora poemes i textos de santa Teresa.

L'experiència espiritual és el gran horitzó que traspasa l'espai i el temps en què santa Teresa va viure

A partir de la relació que anirà establint amb el Crist nafrat, podrà anar reconciliant-se i acollint la seva fragilitat i insuficiència

fins a Juliana de Norwich. Cirlet va destacar que el procés de recerca del món interior de santa Teresa és un procés que té molt a veure amb la lectura i l'escriptura.

Una escriptura que la santa percep contrària a l'exercici de la humilitat, tan lluny de tot aquell que es vol mostrar i parlar de si, però que ella es va veure moguda a dur a terme per les raons que exposa en el seu pròleg a les meditacions del Càntic dels Càntics: *per poder cantar eternament les grandeses de Déu, per a consolació de les ànimes, per caritat i per obediència als seus superiors*. Per aquestes mateixes causes han escrit també al llarg de la història grans místiques com Maria Oignies, santa Gertrudis de Helfta, Margarida d'Oingt, Matilde de Magdeburg, Àngela de Foligno, santa Brígida de Suècia, etc. Victòria Cirlet va introduir en la línia d'aquestes grans

místiques la figura de la carmelita Cristina Kaufmann, morta encara no fa deu anys, i que va ser citada, sense posar-se d'acord, per tots els ponents de la jornada.

Cirlet també va destacar que el moment culminant de l'experiència mística de la santa, que succeeix quan s'arriba a la unió o matrimoni espiritual, és quelcom consubstancial al cristianisme, l'inici d'una vida nova. La vida en l'Esperit requereix novetat. És l'obertura a una situació extrema de Llum que tot ho transforma, que tot ho renova, a la qual tan sols es pot arribar quan hom té veritable set de Déu i és capaç de donar-se als altres.

Posteriorment Mercedes Navarro, cofundadora de l'Associació de Teòlogues Espanyoles i membre de l'Associació Europea de Dones per a la Recerca Teològica i de l'Associació Bíblica Espanyola, va centrar la seva exposició en el procés místic a les *Moradas* fent una anàlisi de les diferents somatitzacions corporals de la santa i de l'expressivitat de la seva unió mística a través del cos.

Anàlisi multidisciplinària

En la segona taula rodona, Audrey Barceló, especialista en Mística a la Universitat de la Mística d'Àvila i membre de l'equip de recerca de la Universitat Internacional de la Pau i de la Universitat Holística Internacional de Brasília, va fer una anàlisi multidisciplinària des de la ciència, la filosofia i l'art, al recorregut espiritual de la santa aprofundint en la interdependència dels processos de l'experiència mística, l'experiència visionària i l'autoconeixement. Audrey va assenyalar que l'experiència mística de la santa,

entesa com a experiència íntima de la presència transcendent de Déu, està molt relacionada amb la seva experiència visionària que la portarà alhora a un major autoconeixement.

Segons Barceló, santa Teresa experimenta les seves visions quan es troba en un estat de contemplació i pregària íntima, personal, quotidiana. Un romandre present a la presència de Déu. En aquest estat, la visió és una imatge viva, no és fruit de la imaginació ni és un contingut que s'elabori sinó que es rep, ens és donat i té un impacte global i intens en el conjunt de la persona. Aquesta experiència visionària ens endinsa en el camí de la interioritat i l'autoconeixement. Un camí fet d'esforç i de do fins a penetrar en el nucli diví de la pròpia existència, descobrint que som receptacles de la plenitud

de Déu. Finalment Francesc Grané realitzà una anàlisi sobre l'evolució espiritual de Teresa de Jesús establint un paral·lelisme entre la seva evolució espiritual i la seva evolució psicològica, posant un accent especial en l'anàlisi que tenen en la seva espiritualitat els elements inconscients. Grané va analitzar el paper que fan l'afectivitat i els elements inconscients en Teresa de Jesús per encaminar-se cap al Misteri de Déu.

L'itinerari descrit per Grané s'inicia en una primera etapa de conflicte i col·lapse de Teresa de Jesús, fruit d'algunes experiències traumàtiques de la seva biografia que condicionaren inicialment el seu caràcter i personalitat malaltissa. Una etapa que finalitzarà amb una autèntica mort psíquica, mental que li obrirà les

portes a una nova etapa expansiva de gran creativitat que la desborda i la sobrepassa. Teresa esdevé objecte i subjecte de la seva pròpia creació a partir de la visió d'un Crist llagat, símbol de la seva pròpia fragilitat i vulnerabilitat. A partir de la relació que, des de la pregària i la meditació, anirà establint amb el Crist nafrat, podrà anar reconciliant-se i aollint la seva fragilitat i insuficiència. Aquest procés li permetrà abocar en aquest Crist interior tota la seva tendresa i afectivitat, abandonant els elements biològics primaris i egocèntrics cap a una relació de despullament i d'abandonament amorós a Déu i als altres. Aquesta situació col·locarà a Teresa en un nou estat interior i exterior on tot quedarà transformat per l'Amor i la llibertat.

Actuació de Lídia Pujol

La jornada va tenir com a segona part un concert extraordinari de la cantant Lídia Pujol, que fa sis mesos que treballa amb l'assessorament del Centre Edith Stein la incorporació de poemes i textos de Teresa de Jesús al seu repertori. La veu potent de Lídia Pujol va omplir el Paraninfo de la Universitat de Barcelona amb la força de Teresa de Jesús, acompanyada d'un conjunt coral i d'instrumentistes. Força, tendresa i amorositat que van captivar els assistents. Al llarg de tota la jornada va quedar novament palesa la radical actualitat i vigència de santa Teresa de Jesús, la seva universalitat i el seu estímul per a tots aquells que desitgen viure la seva vida amb més profunditat, amb més plenitud i, també, amb més llibertat i autenticitat.

Lleida

El moviment obrer s'uneix en la celebració del 1r de Maig

Rafa Allepuz, Lluís Tarazón i Ramon Baró, durant la presentació dels actes.

Jordi Pérez Ansotegui
Lleida

Les entitats de l'Església de Lleida vinculades al moviment obrer i del treball han denunciat la precarietat laboral del país, malgrat l'optimisme del Govern cada cop que anuncia les dades sobre l'ocupació, durant la presentació dels actes del Primer de Maig, que organitzen conjuntament la Fundació Jaume Rubió i Rubió, empresa de treball solidari de Càritas, Justícia i Pau de Lleida i la Pastoral Obrera del Bisbat de Lleida.

Per primera vegada, aquests tres moviments de l'àmbit de l'Església de Lleida, que viuen la sensibilitat en el món obrer i del treball, han decidit celebrar de forma conjunta una sèrie d'activitats que es concentren al voltant de la Festa del Treball, que van des del congrés estatal de Justícia i Pau fins a la presentació de la memòria de Troballes o els actes de

vessant més de fe com les dues pregàries que es faran a les parròquies de Magraners i la Bordeta.

Durant la presentació, el president de Justícia i Pau de Lleida, Rafa Allepuz, ha manifestat que malgrat que es doni una recuperació econòmica, no podem parlar alegrement de recuperació social, perquè la precarietat estava instal·lada en el sistema. «S'ha aprofitat la crisi per deteriorar les condicions de treball, amb l'excusa que no hi havia més remei, i ara que es comencen a reduir les xifres de l'atur, no hi ha una recuperació paral·lela. Es recupera el treball, però no se surt de la pobresa», ha apuntat també Ramon Baró, director de Càritas i president de la Fundació Jaume Rubió i Rubió.

Per a Allepuz es pot parlar de precarietat quan comprovem que hi ha persones que continuen sent pobres malgrat que tenen un lloc de treball. «Això és indigne. Entenc que, venint d'unes dades tan dolentes per la

crisi, ara que comencem a repuntar se sigui optimista, però cal filar molt prim. Molt d'aquest treball és precari, perquè malgrat ser a temps parcial, resulta que ho és a disponibilitat plena de l'empresa, que és qui marca els dies i horaris, privant el treballador de poder decidir sobre la seva vida.»

Sota el lema «Treball i Dignitat. És possible!» s'apleguen els actes que es desenvoluparan i que van arrencar amb la trobada estatal de Justícia i Pau.

La conferència inaugural va anar a càrrec d'Eva López Mourelo, del Departament d'Investigació de l'Organització Internacional del Treball (OIT), la qual va parlar de *La qualitat de l'ocupació a Espanya*. Durant dos dies, la trobada de Justícia i Pau va debatre sobre el *Dret a un treball decent*, en diferents ponències i taules rodones.

La Desfilada de moda de Troballes, l'empresa de roba amiga de Càritas; la memòria anual i les jornades de portes obertes de Gardeny són els actes que va organitzar la Fundació Jaume Rubió i Rubió durant el mes d'abril.

La Pastoral Obrera de la diòcesi de Lleida, que aplega Acció Catòlica Obrera i la Comunitat Salesiana, a més de tenir una presència en alguna de les xerrades del Congrés de Justícia i Pau, s'encarrega de la vessant celebrativa de la fe, pel que fa al Primer de Maig. La vigília hi haurà una vetlla de pregària, a les 20 h, a la parròquia de Sant Josep Obrer de Magraners, i l'1 de maig hi haurà una eucaristia a les 10 del matí a l'església de Sant Agustí de la Bordeta. En aquest moment, hi haurà un reconeixement a una persona o entitat que ha destacat per algun dels valors que es defensen des del moviment obrer d'Església. Un altre acte destacat serà la conferència que sota el lema de la programació d'aquests actes, «Treball i Dignitat. És possible!», el 6 de maig, realitzarà Eduardo Rojo Torrecilla, catedràtic d'Economia de la Universitat Autònoma.

Cartell del moviment obrer de Lleida.

Tarraconense

Vintè aniversari del Concili Tarraconense

La llibreria Claret acull un acte per recordar el concili del 1995

Joan Piñol
Barcelona

El Concili Provincial Tarraconense fa vint anys i, com sol passar, els aniversaris rodons serveixen per reflexionar. Una ocasió així posa en relleu molts records de la seva celebració però també serveix per analitzar la seva aplicació i, en especial, indagar sobre el futur d'aquell esdeveniment passat. Una representació d'aquells que van participar al Concili es va reunir a la llibreria Claret de Barcelona el dissabte 11 d'abril per dur a terme de manera conjunta aquesta reflexió d'aniversari.

El to de la trobada va ser de joia per recordar les vivències passades enmig d'un clima de reivindicació desapassionada d'allò que va representar el Concili Tarraconense. D'una banda, està clar que aquell context eclesial i social és «irrepetible», com va dir el P. Bernabé Dalmau en la seva intervenció, però, de l'altra, els participants van destacar insistentment els paral·lelismes entre l'estil del concili català i l'estil del papa Francesc. Tot i les similituds, tots els ponents van fer esment que la situació actual de l'Església és marcadament diferent de la del 1995. Com va dir el bisbe emèrit de Girona Carles Soler Perdigó, el Concili Tarraconense bevia encara de l'entusiasme del Concili Vaticà II i volia ser l'intent sincer d'aprofundir-hi. Tot i que havien passat 30 anys d'ençà del concili ecumènic a Roma, l'aire que bufava seguia sent el mateix. En canvi, en els darrers vint anys la situació ha fet un tomb considerable i han sorgit problemàtiques noves.

Simposi de record

En el simposi a la llibreria Claret va haver-hi tres intervencions diferenciades. Primer, una anàlisi teològica i històrica del concili a càrrec del monjo montserratí Bernabé Dalmau. Després, el bisbe emèrit de Girona va exposar els seus records del concili i la seva valoració. Finalment, va haver-hi una taula rodona amb tres dels participants del concili moderats pel periodista Jordi Llisterrí.

El monjo benedictí va assenyalar tres punts forts del concili i tres limitacions. Entre els primers, va citar l'aprofundiment de l'*aggiornamento* propugnat per Joan XXIII, la mobilització de centenars de persones al llarg de la fase prèvia al concili i, finalment, la celebració pròpiament dita que va reunir el bo i millor de l'Església catalana del moment. Com a limitacions, va destacar que alguns participants volien qüestionar-ho tot i volien impulsar un canvi total quan el concili provincial tenia unes responsabilitats limitades. Segon, hi va haver-hi una certa ambigüitat sobre si els bisbes acabarien aprovant les decisions. Finalment, va haver-hi, segons Dalmau,

Sessió al Casal Borja de Sant Cugat, l'any 1995.

una tensió latent entre els participants provinents de Barcelona i els de la resta del Principat.

El teòleg també va voler fer una defensa aferrissada de l'hermenèutica de la continuïtat propugnada per Benet XVI. Tot i que Ratzinger es referia específicament al Concili Vaticà II, Bernabé ho aplica també al Concili Tarraconense. «Hem de treure suc a les resolucions conciliars i això ens posa en la línia de la continuïtat i no de la ruptura amb la tradició de l'Església», va dir. Segons ell, molts veuen en el Concili Tarraconense únicament un esdeveniment històric però «si un concili és important és perquè ens arriba una doctrina concreta a través d'uns documents».

El bisbe emèrit de Girona va ser el secretari general del concili i durant el simposi va rebre l'elogi general per la tasca realitzada en aquell moment com a pont de diàleg entre participants i bisbes. Primerament, Mons. Soler va voler deixar clar que tenia el convenciment que l'impulsor del concili va ser l'arquebisbe de Tarragona Josep Pont i Gol, que ja era emèrit en

aquell moment. Va destacar el clima d'entesa i la cooperació interdiocesana entre les diferents comissions que s'havien creat però també per la sintonia entre els bisbes. El bisbe emèrit va ser el que més va defensar l'herència del Concili Tarraconense i va situar-la en una visió clarament optimista. «El concili és ben viu, els principis teològics i els anhels apostòlics de les resolucions són plenament vàlids i seran sempre una referència obligada per a l'Església a Catalunya», va defensar. A més, va destacar que moltes de les 170 resolucions encara no s'han dut a terme íntegrament i que s'ha d'aprofundir en allò que es va acordar.

Marcats pel concili

La tertúlia va permetre intervenir tres persones que van participar en primera persona en el Concili Tarraconense: Marcel Joan, periodista i exdelegat de mitjans de l'arquebisbat de Barcelona, Mn. Joan Torra, llavors vicari episcopal de Vic, i la germana Catalina Verdera, filla de la Caritat. Tots ells van elogiar la llibertat d'expressió present al concili. Tot i que van coincidir a evocar un encotillat sistema de debat durant les sessions, sí que van expressar que tothom podia dir allò que pensava lliurement. Mons. Soler havia dit poc abans que «no hi havia ni una proposta nascuda en el si de cap cúria episcopal ni en un gabinet tancat».

Mn. Torra va compartir amb els presents que el concili és una experiència clau en la seva vida cristiana. «Me'l vaig creure i encara me'l crec perquè el meu pensament i el meu exercici pastoral han quedat marcats pel concili», va explicar. Va reivindicar el concili com una manera d'entendre l'Església. Per la seva part, Marcel Joan va ressaltar la sintonia personal que ha quedat entre els participants i la gosadia que va tenir el concili. La germana Verdera va confessar l'agraïment que sent vers el concili i l'esperança que li va infondre. «L'acció de l'Esperit Sant era ben palesa», va dir.

Entre els presents a l'acte hi havia el director general d'Afers Religiosos, Enric Vendrell, i també Mons. Joan Enric Vives, arquebisbe d'Urgell, que va expressar la seva confiança que els bisbes catalans convocarien formalment algun acte per recordar el Concili Tarraconense quan se'n celebrin els 25 anys.

Si el títol del simposi preguntava en què pot il·luminar el Concili Tarraconense l'Església a Catalunya és obligat respondre-hi. Sembla clar que allò que en queda és una barreja d'un bon record personal amb uns textos que són vigents i actuals. Tot i que actualment el context eclesial que va insuflar el concili sembla lluny, resta encara la sintonia evangèlica entre aquells textos i el magisteri del papa Francesc.

BERNABÉ DALMAU
«Hem de treure suc a les resolucions conciliars i això ens posa en la línia de la continuïtat i no de la ruptura amb la tradició de l'Església»

CARLES SOLER I PERDIGÓ
«El concili és ben viu, les resolucions són plenament vàlides i seran sempre una referència obligada»

Vic

Cent anys donant vida al barri del Poble Nou

La parròquia de Sant Josep de Manresa celebra el centenari de la seva benedicció

Samuel Gutiérrez
Manresa

El barri del Poble Nou, a Manresa, compta amb un tresor centenari. Es tracta de l'església de Sant Josep, inaugurada l'any 1906 i erigida com a parròquia el 1915, tot just ara fa 100 anys. Des del mes de març passat, amb la celebració solemne de les festes de Sant Josep, el barri del Poble Nou està d'aniversari, amb actes diversos que es perllongaran fins al 31 d'agost, coincidint amb les festes patronals de la ciutat de Manresa.

El rector de Sant Josep, el jove Joan Prat, ha volgut aprofitar l'aniversari per donar una nova embranzida a la parròquia. Fins i tot ha començat a fer gestions per restaurar l'antiga església, l'original, que es va deixar de fer servir habitualment per motius de seguretat ja fa molts anys. En el seu lloc la parròquia va habilitar un espai proper, molt modest, en el qual se celebren els actes litúrgics i el dia a dia de la parròquia. «El centenari és viscut amb molt il·lusió per tothom —explica Mn. Prat—, el barri s'estima molt l'església de Sant Josep, tothom en té boníssims records!»

L'església de Sant Josep, que més tard esdevindria parròquia, es troba a l'origen del barri del Poble Nou. «Aquí es va formar una joventut cristiana que ara es pot veure ben sòlida i perseverant —assegura el seu rector—. És gent alegre que ha treballat per millorar la societat, que ha estat molt dedicada a la família i ha conservat una fe adulta en l'Església que estimen.»

Actes del centenari

L'inici oficial del centenari, amb el seu corresponent pregó, va tenir lloc el 21 de març, a càrrec de Mn. Josep M. Gasol, canonge i historiador de la Seu de Manresa. Dies abans, però, ja s'havia celebrat una processó amb la imatge del patró pels carrers del barri i la missa solemne de Sant Josep, el dia 19, presidida per l'arxiprest Mn. Joan Antoni Castillo. La devoció al pare de Jesús es troba molt estesa al Poble Nou des de fa molts anys. «És una devoció del cristià que ha entrat en la intimitat amb Crist, que ha anat al seu Cor i l'ha acompanyat en la seva infantesa... —recorda Mn. Prat— Sant Josep és un exemple de puresa, d'aquelles persones que ens ajuden a estimar Jesús a través de Maria.»

Tot i que gruiix dels actes previstos per celebrar el centenari de la parròquia han coincidit al voltant de les festes de sant Josep, encara hi ha altres esdeveniments significatius previstos; com ara el pelegrinatge que durant el mes de maig la parròquia farà a Montserrat. D'allà, precisament, prové la primera pedra que es va col·locar en la seva inauguració.

La traca final del centenari es reserva per al 31 d'agost, en el marc de les festes patronals de Manresa. Coincidint amb la data exacta en què l'església va ser inaugurada, després de la celebració de la missa, tindrà lloc una vetllada poètico-musical, amb sopar popular i projecció de fotografies antigues de l'arxiu parroquial del barri. També es descobrirà una placa en homenatge a un dels rectors emblemàtics de la parròquia, Mn. Francesc Planas, mestre, vicari i rector de la parròquia des de l'any 1948 fins al 1994.

La celebració del centenari és ocasió també a la parròquia de Sant Josep per plantejar nous reptes i afrontar amb il·lusió el futur. «La pobresa dels nostres temps en la vida de l'Església no ens desanima pas —afirma Mn. Joan Prat—. Al barri hi ha gent del Marroc, del Pakistan, de la Xina, de molts llocs de Sud-amèrica, de Romania... I pel que fa als autòctons, és veritat que no pensen gaire en què creuen, però tots busquen.»

El jove rector actual, nomenat l'any 2013, ha impulsat també la recuperació del moviment de joves a través dels Scouts i Guies d'Europa. L'experiència és modesta però molt satisfactòria. «L'escoltisme —acaba dient Mn. Prat— ofereix un temps privilegiat de lleure cristià als joves.»

La parròquia de Sant Josep va formar una joventut cristiana que ara es pot veure ben sòlida i perseverant al barri del Poble Nou

El nou rector ha impulsat la recuperació de l'antiga església en desús.

Romiatge del Club⁺amics a Montserrat presidit pel Sr. Cardenal

9 DE MAIG DE 2015

- 09.00h Sortida en autocar de la Plaça de Catalunya (davant del Hard Rock Cafè)
- 10.00h Arribada a Montserrat
- 11.00h Missa Conventual
- 12.30h Recepció del Prior
- 13.30h Dinar de germanor
- 15.30h Sortida cap a Manresa
- 16.00h Visita guiada a la Seu
- 19:00h Arribada a Barcelona

Preu: 30€ per persona (dinar+visita a la Seu de Manresa) o bé 40€ per persona (autocar+dinar+visita)

Per a més informació i reserves truqueu al **934 092 770**

El consiliari diu...

Kairós: l'hora de Déu

«Ara és l'hora favorable, ara és el dia de la salvació» (2Co 6,1-2). Aquest anunci és fonamental per a qualsevol cristià, sigui quina sigui la seva edat, però quan un és gran potser pren més sentit. Un altre cop, una major experiència de la vida ens pot fer adonar més bé de la importància de certes coses, entre elles, el fet de prendre consciència de la presència de Déu en la nostra vida, en la nostra «normalitat». Perquè, en el fons, d'això es tracta. «Aneu a Galilea, allà el veureu», diu l'àngel a les dones el dia de Pasqua. La nostra «Galilea» és la nostra quotidianitat.

En la darrera reunió d'animadors dels grups de Vida Creixent vam fer un petit exercici —fàcilment transportable als nostres grups— per tal d'adonar-nos de la importància de prendre consciència d'aquesta presència, misteriosa però real, de Déu en la nostra vida. Concretament, la pregunta era: a què podem referir l'expressió tan nostra «Quin bé de Déu!»? Com sempre, sorgiren moltes idees: en veure els nens i les seves reaccions, davant la natura —fins i tot en la ciutat—, en els nostres grups —davant les persones i les seves aportacions, els seus testimonis—, davant d'algunes sorpreses agradables que ens trobem... Quin bé de Déu! Una

Déu es manifesta en la senzillesa de la vida, en la natura i en les persones.

expressió que, dita amb una mirada de fe, ens pot ajudar a adonar-nos de l'ara de Déu, del nostre *kairós*. Déu es manifesta —així ens ho palesa Jesús constantment en el seu evangeli— en la senzillesa de la vida, en la natura, en les persones, especialment si són pobres i

febles. De fet, Ell anuncia l'ara de Déu —el Regne— i, alhora, Ell era el *kairós* de Déu enmig nostre. La reacció de la gent, en adonar-se, va ser contundent: «Sortoses les entranyes que et van dur i els pits que vas mamar!» (Lc 11,27). Però, seguint amb el nostre exercici,

fins i tot, podríem aplicar aquesta expressió als nostres moviments, a la nostra Església. «Quin bé de Déu!» tenir un moviment com el nostre, que ens permet trobar-nos i compartir la nostra vida i la nostra fe. «Quin bé de Déu!» pertànyer a una comunitat cristiana, que ens permet de celebrar i viure el nostre ser cristià. «Quin bé de Déu!» sentir-nos recolzats per la nostra Església i pels seus pastors.

Però el pare Bernabé Dalmau, tot fent-nos reflexionar al voltant del nostre *kairós*, encara va una mica més enllà: si en la nostra vida experimentem —sobretot quan un es va carregant d'anys— les nostres febleses, no poden esdevenir també aquestes una oportunitat per «veure» Déu? Podríem dir-ne el *kairós* de la feblesa que ens apropa a Déu. És un *ara* que ens porta a relativitzar tantes coses que creiem tan importants i que després veiem que no ho són tant. Ens diu el pare Bernabé: «A la llum de Déu, certament que tot és relatiu: el temps que ens queda, allò que ens envolta, fins i tot els nostres éssers estimats que estimem tant...» Podrem fer el gir de deixar de queixar-nos de les nostres xacres i malalties, pròpies de l'edat, per veure en elles un possible *ara de Déu* en la nostra vida?

Bisbat de Girona

Les persones també formem un gran retaule

Pere Canaleta Argemí

El bisbat de Girona ha celebrat la seva Trobada Diocesana a la vila d'Arenys de Mar. Aquesta vila ha tingut aquests darrers anys grans persones il·lustres: Salvador Espriu (l'home, l'escriptor i el poeta), Fèlix Carbonell (novel·lista, poeta, conferenciant i gran patriota que deixà rastre i mestratge), Josep M. Pons i Guri (historiador, jurista i arxiver), Josep Montmany i Vidal (ànima de la parròquia i de molts projectes populars i culturals de la vila), Jordi Palomer (bon coneixedor i activista de la cultura popular d'Arenys), etc. Totsells, també, van estimar i trepitjar moltes vegades el meu Montseny, serralada que jo també estimo i que és casa meua. Tots ells, però, van enriquir aquest idil·li i aquests vincles i lligams amb el Montseny a través de la gran relació i afecte, d'amistat i d'admiració per la persona i figura del molt recordat Mn. Pere Ribot, sacerdot i poeta, anomenat, també, «abat de Catalunya» i rector de Sant Martí de Riells del Montseny.

Mn. Pere Ribot estimava molt aquest paisatge de mar, aquesta vila d'Arenys. Com escriu Josep Montmany, un bon dia Mn. Pere Ribot, considerat el millor poeta líric del país, va baixar delirós de l'abadia de Sant Martí de Riells, en ple Montseny, per tal d'asseure's enfront d'aquest superb retaule barroc de Santa Maria d'Arenys de Mar i observar-lo, assossegadament.

Fruit d'aquell recés contemplatiu, Mn. Pere va configurar un poema exquisit que glossa la imponent grandiositat i harmonia del retaule i també l'alè espiritual que el defineix i li dona sentit. Aquest poema va ser curiosament editat. «Certament ens trobem enriquits, diu Josep Montmany, i és per agrair-lo de debò.» Aquest retaule, obra creada per l'escultor vigatà, Pau Costa, entre 1706 i 1711, és avui, dins de l'art barroc, el més important de Catalunya. I jo, us recomano, de tot cor, que hi feu una visita, per poder-lo gaudir en silenci.

Podem dir que tot l'estol de persones de Vida Creixent també formem un gran retaule. Som gent de diversos territoris, comarques i parròquies; de diverses cultures locals, totes enriquidores, d'ideals a vegades oposats però d'un únic pensament comú: som seguidors de la doctrina de Jesús. Ara, molts de nosaltres, som al cim de la vida. Esguardem el paisatge passat: núvols, pols, cendra, però també claror, torxes enceses, lliris per tot arreu i el goig de ser fills i filles de Déu. Estimats per Déu. Tenim les vessants del temps plenes de llum. Els que teniu algun grapat d'anys, més que jo (no que sigueu vells, eh)... sou rics de temps. El temps és ben nostre: el fruïm i el patim, però en silenci. I encara, tot sovint, ens ve la dèria de millorar el món i el món, moltes vegades, no ens reconeix. Som rics de passat, de temps

passat: temps perdut? No. Temps guanyat! És el nostre patrimoni. Amb les trobades de Vida Creixent volem mantenir una actitud de renovellament constant i d'atenció reflexiva sobre cada situació que ens fa mirar amb ulls nous l'esdevenidor del nostre progrés cristià. Volem reflexionar, sense por, ser crítics, sense ferir, fer créixer la llibertat que els cristians tenim com un do de Déu i reflexionar personalment i profundament des de la fe cristiana sobre els esdeveniments del món.

L'Evangeli té paraules per a cada persona, cada societat i cada temps. I des del moviment de Vida Creixent, volem seguir endavant, amb més o menys encert, tot intentant passar a les noves generacions el que no voldríem perdre mai: la fe, l'esperança, l'amor i la llibertat.

Dedicat a la patrona Mare de Déu Assumpta del retaule d'Arenys de Mar

Vincla't, palmera, amb un adéu d'olor.
I bressa-la, migdia, cel amunt.
Eleveu-la, cor d'àngels, en el punt que esclaten els rosers de Jericó.
Cos on l'eternitat es féu llavor,
pot, lliure de pecat, restar difunt?
No trenqui la sorpresa el contrapunt:
dorm en l'amor desperta sens dolor.
No us sobta el cercle d'inefables veus?
No copseu l'aire que ha deixat enrere?
Com assaonen Arenys i conreus!
Com prenen d'ella el cedre i l'olivera!
I ens dona, amb vol d'amor per la drecera,
la flaire suauíssima dels peus.

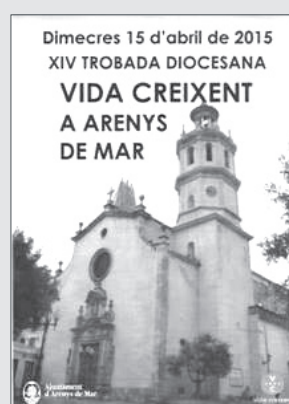
Mn. Pere Ribot

AGENDA

MAIG

Dijous 7: reunió d'animadors. A les 4 de la tarda, a València 244, planta 4a, sala d'actes. Tema IX – «Al llindar».

Dimecres 13: XXIX Trobada Interdiocesana de Vida Creixent a Vic. Podeu fer les reserves per a la trobada, a secretaria de 5 a 7 de la tarda. El preu, al voltant dels 30 euros, inclou l'autocar i el dinar.

Compromís per atendre els col·lectius més vulnerables

Objectiu conjunt de l'Ajuntament de Barcelona i d'unes sis-centes entitats

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El dimecres 8 d'abril, de 9 a 14 hores, va tenir lloc la Jornada anual de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva al campus del Poblenou de la Universitat Pompeu Fabra. Durant la jornada, a la qual van assistir més de dues-centes persones —membres de les gairebé sis-centes entitats que formen l'esmentat acord—, es va fer balanç de l'activitat realitzada en el marc de les xarxes d'acció, l'estratègia compartida i els seus projectes «tractors».

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva és un espai compartit entre el govern de la ciutat i la societat civil (entitats del tercer sector, col·legis professionals, universitats, agents socials...) que treballa per construir una Barcelona amb una qualitat de vida més gran per a totes les persones. Uns objectius que es duen a terme a través d'onze xarxes d'acció i una estratègia compartida que aplega, sota objectius comuns, 936 projectes i accions socials, fruit de l'acció de 121 organitzacions i institucions de la ciutat, que apleguen 13.000 voluntaris i 7.000 professionals del tercer sector i del consistori.

Quatre tallers

Per facilitar un espai de trobada, reflexió i treball conjunt, es van organitzar quatre tallers simultanis d'acord amb quatre àmbits: socialització en la infància, l'adolescència, la joventut i la família; l'envelliment i l'aïllament; la diversitat i la convivència; i l'exclusió i la pobresa severa.

També es va celebrar una taula rodona sobre *Els reptes de l'Acord Ciutadà i el futur del benestar a les ciutats*, dinamitzada per Àngel Miret, gerent de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, on van participar Salvador Busquets, director de Càritas diocesana de Barcelona; Francina Alsina, presidenta de la Federació Catalana del Voluntariat Social; Àngels Guiteras, presidenta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de

Catalunya, i Maite Montagut, doctora en Sociologia de la Universitat de Barcelona.

Enguany es va comptar amb la participació de l'alcalde de Barcelona, Xavier Trias, i la tinenta d'alcalde de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, Maite Fandos, que van intervenir en una roda de premsa pública, juntament amb representants d'entitats del consell de govern de l'Acord Ciutadà, per presentar els reptes de futur que s'abordaran conjuntament en el marc de l'estratègia compartida.

Projectes «tractors»

Xavier Trias va esmentar els sis projectes «tractors»: garantir la cobertura de les necessitats essencials de les persones, impulsar les iniciatives que permetin ampliar el parc d'habitatge social a la ciutat, promoure una economia més social que generi ocupació de qualitat, benestar i solidaritat, donar suport als infants que es troben en situació de vulnerabilitat sociocultural i educativa, incrementar el compromís social dels ciutadans de Barcelona i fomentar l'esport com a eina d'inclusió social.

L'alcalde de Barcelona va recordar que hi ha 99.000 aturats a la ciutat, fet que va qualificar de «xacra», i va posar en relleu la importància de l'activitat econòmica per a l'existència del benestar social. «Sense feina ni habitatge no hi haurà convivència ni benestar», va manifestar. Així mateix, en el moment actual, «difícil, però

de reactivació econòmica», Trias va assegurar que «això pot crear més desigualtats entre els ciutadans». Segons l'alcalde, l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, que «dóna resposta a les necessitats del país», és «mèrit de tota la gent que el fa possible».

Trias també va parlar del problema

de l'habitatge. Va manifestar que és una aposta important, ja que en els darrers temps «s'ha funcionat amb un sistema equivocat en què prevalia comprar i vendre». En aquest sentit, va subratllar que «el consistori ha de comptar amb un parc d'habitatge públic amb un preu de lloguer assequible».

RàdioEstel CREIX

Resultats de l'estudi de les audiències radiofòniques a Catalunya, corresponent al primer trimestre de l'any 2015

L'audiència diària de Ràdio Estel, de dilluns a diumenge, és de 20.000 oients, el doble de fa un any i amb 7.000 oients més que l'última onada del 2014. Pel que fa a l'audiència acumulada (persones que tenen Ràdio Estel com una de les emissores que sintonitzen amb freqüència), segons l'Estudi General de Mitjans, tenim 46.000 oients, 13.000 més que fa un any i 7.000 més que en l'últim estudi de l'any passat.

Per comarques, on s'escolta més Ràdio Estel, és al Barcelonès, l'Alt Urgell, el Baix Llobregat, l'Alt Camp, el Gironès, el Maresme i el Vallès Occidental.

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva treballa per construir una Barcelona amb una qualitat de vida més gran per a totes les persones

Un monument a Girona recorda Anna Frank

Ret homenatge a l'autora del famós «Diari» i a totes les víctimes del racisme

Víctor Gay

Girona

Fotos: Pere Duran/INSPA/Diputació de Girona

En un incert dia de març del 1945 (o tal volta ja era l'abril) moria al camp de concentració de Bergen Belsen una noia de quinze anys, víctima del tifus i la malnutrició. La policia alemanya l'havia localitzada a primers d'agost de l'any anterior en un amagatall, a les «habitacions del darrere», de la casa número 263 del carrer Prinsengracht d'Amsterdam, juntament amb els seus pares, Otto i Edith, la seva germana Margot, una altra parella, Herman i Auguste van Pels i el seu fill Peter, i un dentista, Fritz Pfeffer. Tots plegats eren en aquell indret d'ençà de l'estiu del 1942. Tots eren jueus.

La noia havia escrit intensament en el decurs d'aquells llargs dos anys, concretament uns quants contes i un diari, en forma de diàleg, amb una amiga imaginària: Kitty.

Miep Geis i Bep Voskvijl van aconseguir recuperar aquelles pàgines escrites per l'Anna. Es tractava de dues treballadores de l'empresa Petcam, que era propietat de la família Frank, fins que la van «vendre» a un dels membres del personal, d'acord amb les imposicions dels alemanys que havien ocupat Holanda el maig del 1940 i que impediien als jueus ser titulars de cap negoci. Juntament amb dos empleats més de la casa, Johannes Kleiman i Viktor Kugler, la Miep i la Bep havien participat en l'acció d'amagar aquell grup de vuit jueus, i no sols això, sinó que també garantien el subministrament alimentari i de moltes altres coses als que eren els seus amics. Tots aquests treballadors eren cristians.

Fer memòria dels cristians

A la ciutat de Girona, d'ençà del 1998, en el cor de barri vell, als jardins del doctor Figueres, un singular monument fa memòria no tan sols d'Anna Frank, amb motiu del cinquantenari de la publicació del seu *Diari* (titulat inicialment *Les habitacions del darrere*), sinó també de tots els protagonistes d'aquells fets. Era l'any declarat per les Nacions Unides «contra el racisme i la xenofòbia».

Amb aquesta iniciativa, la Diputació de Girona, propietària d'aquells jardins, volia també fer memòria dels cristians (o si es vol dels «gentils») que es van jugar la vida (i van estar a punt de perdre-la) pels seus amics jueus, a canvi de res. Possiblement l'únic que feien era ser fidels a la seva fe. La Diputació té cura del monument i de la seva conservació, atès que ha patit més d'una acció violenta: pintades nazis, robatori de les plaques metàl·liques, etc.

La corporació va entendre perfectament la participació decisiva d'aquell grup de cristians holandesos d'intentar salvar dels nazis els seus amics jueus.

Així, l'acte inaugural fou interreligiós. Hi va participar un rabí de la comunitat de Barcelona i el delegat diocesà per al diàleg interreligiós, Mn. Josep Puig, que van oferir les seves respectives pregàries. També hi eren presents els consols generals a Catalunya dels països de la Unió Europea. El Consolat dels Països Baixos i la Fundació Anne Frank, amb seu a Amsterdam, amb la presència del seu vicepresident, van col·laborar directament en els actes, que van culminar en una conferència de l'escriptor Vicenç Villatoro sobre Anna Frank, la seva obra i l'entorn social que va viure amb la seva família. Villatoro va remarcar el fet que si la jove Anna havia pogut escriure el seu famós diari era, en gran part, gràcies a l'acció dels seus amics, tots ells de confessions cristianes.

Els jardins del doctor Figueres es troben situats darrere de l'absis de l'església de Sant Pere de Galligans, de titularitat del bisbat, encara que emprada actualment com una de les seus del Museu d'Arqueologia de Catalunya. És un espai a l'ombra de la catedral i de la basílica de Sant Feliu, i a l'inici del camí al monestir benedictí de Sant Daniel.

Actualment és habitual trobar a l'entorn del monument petits grups de turistes de diverses confessions que fan les seves pregàries i no s'obliden de dipositar el record d'unes petites pedres al damunt, com s'acostuma a fer a les sepultures jueves. També alumnes de nombroses escoles, especialment en un any com aquest, s'apropen a un dels pocs monuments que Catalunya ha dedicat a Anna Frank, sense oblidar els seus amics cristians.

Realitzat per l'artista Xavier Roqueta, cap dels serveis de disseny i imatge de la Diputació, el monument consisteix en una columna de granit d'uns dos metres, tallada amb perfil triangular. A la part superior s'han incorporat dos blocs més que, degudament girats i vistes en alçada, formen l'estrella de David. En cada una de les cares hi figura el text següent: «En record d'Anne Frank en el 50è aniversari de la publicació del seu *Diari*, símbol i homenatge a totes les víctimes del racisme i la xenofòbia. La Diputació de Girona en fa memòria. Maig del 1998.» El text està redactat en català, holandès (idioma original del *Diari*) i hebreu.

Presència de Déu en el «Diari»

- «De vegades arribo a pensar que Déu vol posar-me a prova, no solament ara, sinó més endavant i el principal és posar seny, sense exemples i sense paraules inútils, per tal de ser més tard la més forta» (7 de febrer del 1942)
- «Divendres a la nit, nosaltres, jueus, vam celebrar el Nadal per primera vegada» (25 de desembre del 1943)
- «Mirant al defora, i per tant Déu, i abraçant amb una mirada dreta i profunda la naturalesa, jo era feliç, no res més que feliç» (23 de febrer del 1944)
- «Un pastor ha resat perquè Déu vetlli pels jueus i per tots els qui es troben als camps de concentració i a les presons i a Alemanya» (10 de maig del 1944)

El «desclavament» de Crist a la Granadella

Es proposarà que sigui declarat festa patrimonial d'interès nacional

Redacció
La Granadella

Com cada Setmana Santa, la d'enguany també ha estat viscuda pel poble de la Granadella, a la comarca de les Garrigues i bisbat de Lleida, amb tota la intensitat i emoció. Ho va fer revivint dos actes rituals singulars i gairebé únics, com són el «desclavament», la nit de Divendres Sant, i la processó de l'Encontre, el matí del Diumenge de Pasqua, que conformen una unitat de ritu i festa.

Pel que fa al primer, el «desclavament» va omplir de gom a gom l'església parroquial —coneguda popularment com la «catedral de les Garrigues», declarada Bé Cultural d'Interès Nacional— amb bona part dels veïns del poble i molta altra gent vinguda dels pobles propers, de la resta de la comarca i de la mateixa ciutat de Lleida.

Tot i que no se'n coneix l'antiguitat, cal suposar que almenys durant dos segles no s'ha deixat de celebrar. Es tracta del darrer ritual del «desclavament» de Crist de la creu que hi ha a tot Catalunya. Probablement devia ser una representació de teatre medieval, que ha perdurat fins avui. El ritual, en forma senzilla i esquemàtica, ens mostra l'escena del davallament de la creu, quan Jesús és baixat de la creu i portat al sepulcre per ser enterrat.

A les deu del vespre, amb el temple a les fosques, es va escenificar el ritual, precedit per l'entrada dels armats i acompanyat pel repic dels timbals i els cops secs de les llances al terra. Es va iniciar amb el colpidor cant del *Miserere* (expressió llatina que vol dir «tingueu pietat»), que el papa Joan Pau II va definir com el «cant de misericòrdia i perdó més intens», interpretat per una coral d'homes.

Tot seguit, al cambril del Sant Crist de Gràcia, de tanta devoció a la Granadella i comarca, on s'havia situat una altra creu amb la imatge articulada del Crist crucificat recentment restaurada, el rector,

El rector en el moment de treure un dels claus del Crist crucificat.

ajudat per dos homes del poble, a cop de martell, va desclavar els dos braços del Crist per tal de baixar-lo de la creu. Dos armats el van dipositar dins del sepulcre que s'havia preparat als peus de l'altar; després va tenir lloc la processó del Silenci pels carrers del poble.

Ja de retorn al temple, Jordi Curcó, director de Governació de la Generalitat de Catalunya, que va assistir a l'acte, va felicitar el poble de la Granadella per haver mantingut amb fidelitat la tradició del «desclavament» al llarg dels segles. Va qualificar-lo de patrimoni religiós, cultural i popular «que ha esdevingut alhora un signe d'identitat que heu de posar en valor i donar a conèixer a les noves generacions».

Curcó va proposar iniciar el procés per tal de sol·licitar a la Generalitat la declaració de Festa Patrimonial d'Interès Nacional de Catalunya per al «desclavament» de la Granadella. Una declaració que ja tenen altres manifestacions pròpies de Setmana Santa com el Via Crucis Vivent de Sant Hilari de Sacalm, el Via Crucis al Calvari de la Selva del Camp, la Dansa de la Mort de Verges o la processó del Sant Enterrament de Tarragona.

Acabats el «desclavament» i la processó del Silenci, la Granadella conserva un altra tradició de Setmana Santa, la processó de l'Encontre, que simbolitza la resurrecció de Crist, representada per la custòdia, mitjançant el retrobament de Jesús amb la seva mare.

Així, el matí de Pasqua es va celebrar aquesta tradicional processó, l'única d'aquest tipus que se celebra a les Terres de Lleida, a banda de la processó de Resurrecció de Bossost i una de les poques que hi ha a Catalunya. Acabada la missa de Resurrecció, va sortir la processó de l'església parroquial per realitzar l'encontre de Maria amb el seu fill ressuscitat, en un ritu pasqual senzill, però alhora intens i ple de simbolisme. En primer lloc, la custòdia amb Jesús sacramentat, portada pel rector, i després, la imatge de la Soledat; en aquesta ocasió amb vestit blanc i mantó de color blau.

La custòdia sota tàlem va prendre un itinerari diferent que la imatge de la Mare de Déu amb el propòsit que es trobessin una davant de l'altra, al carrer proper a l'església. Posteriorment, la imatge de la Mare de Déu va ser situada darrere de la custòdia. La processó va reprendre aleshores el seu itinerari; va donar la volta a la plaça i va retornar a l'interior del temple, on el rector va impartir la benedicció final amb la custòdia.

Mn. Jaume Melcior, que és la primera vegada que com a rector va presidir tant el «desclavament» com la processó de l'Encontre, va agrair la participació dels fidels. Va convidar el poble a no perdre mai els dos ritus que caracteritzen la Setmana Santa de la Granadella i que la fan tan singular. «Haver conservat —va dir— aquests rituals fins avui és fruit de la fe, l'esforç i entusiasme dels vilatans. La declaració de Festa Patrimonial hauria de contemplar aquests dos ritus com a conjunt.»

COR NOU | Immanuel & Anna

Concert Pregària - V Centenari Teresà

26 d'abril 2015 | 17.30h

Monestir de les Carmelites Descalces

La Torreta (La Roca del Vallès)

www.cornou.net

Concert amb aires del Carmel

Redacció / La Roca del Vallès

En el marc del cinquè centenari del naixement de santa Teresa de Jesús, el duet Cor Nou ofereix el 26 d'abril, a les 17.30 h, un concert-pregària amb poemes carmelitans musicats per Anna Ludevid. Tindrà lloc a l'església del monestir de les Carmelites Descalces de la Roca del Vallès, al barri de la Torreta (Camí Can Grau s/n).

El concert que Cor Nou ofereix al Carmel de la Roca vol ser una modesta aportació de les carmelites vallesanes a la celebració del cinquè centenari. «Volem honorar la figura de santa Teresa —explica Anna Ludevid—. Les carmelites de la Torreta són molt poquetes i no podien organitzar cap acte especial en el marc de l'aniversari. Així, aprofitant les cançons d'un disc que estem preparant, ens hem ofert per fer aquest concert-pregària.»

En un ambient de pregària, fidel al carisma carmelità, el concert de Cor Nou inclou la interpretació de nou temes, dels quals set són poemes i escrits de santa Teresa i dos de sant Joan de la Creu. «L'objectiu del concert i d'aquestes cançons és donar a conèixer la figura i la persona de la santa d'Àvila d'una manera senzilla però al mateix temps bonica», acaba dient la cantautora de Cardedeu.

Per a més informació: www.cornou.net.

Actualitats científiques

La mosca negra de l'Ebre comença a preocupar

Es tracta d'un insecte molest que es troba ara en fase d'augment notable de la seva població. És l'espècie *Simulium erythrocephalum* que pot arribar a ser una plaga per als ramats i les persones quan es presenta abundós. Les seves picades no tan sols són molestes sinó que fins i tot de vegades necessiten tractament mèdic. I és que les femelles necessiten ingerir sang per poder portar a cap la maduració dels seus ous abans de dipositar-los als cursos de l'aigua. És de metamorfosi completa amb les fases d'ou, larva, pupa i adult i les tres primeres fases es fan dins de l'aigua.

Què està passant ara al riu Ebre amb aquest insecte? Ens n'informen dos membres de l'Institut d'Investigació i Tecnologia Agroalimentàries de Sant Carles de la Ràpita (Tarragona), Rosa Trabajo i Carles Ibáñez. Ens diuen que fa uns deu anys que s'ha detectat que van en augment les poblacions d'aquest insecte en alguns rius catalans, com al Segre, al Cinca i, sobretot a l'Ebre. Quina n'ha estat la causa? Pel que fa a l'Ebre l'augment de la transparència de l'aigua a la seva part baixa a causa dels embassaments fets dins del curs del riu a Mequinensa i a Riba-roja, els quals retenen el 95% dels sediments transportats per l'aigua. I així l'aigua baixa més clara i això fa que la llum solar penetri fins al llit del riu, cosa que permet que s'hi instal·lin plantes que ja hi poden fer la funció clorofil·lica. Aquests vegetals, com el *Potamogeton pectinatus*, molt abundant, presenten un hàbitat ideal per a les larves de la mosca negra. I

«*Simulium erythrocephalum*», mosca negra.

d'aquí ve l'augment que hem dit de la seva població.

Abans de la construcció dels embassaments dits, que començà el 1960, les aigües eren més tèrboles, per mor de l'alta concentració que duien de sediments i no hi podia haver aquestes plantes. I quan es començà a fer més clara l'aigua, cap al 1980, perquè ja deixava en els embassaments la major part dels sediments, hi hagué encara un increment d'aportació de nutrients causats per l'augment de població i

d'activitat agrícola i industrial, cosa que motivà l'augment de fitoplànton (organismes vegetals superficials) que encara evitava que la llum solar arribés al fons del riu. Però cap a finals del segle passat es va implantar un sistema de depuració d'aigües residuals i això féu que el riu s'anés tornant aquesta vegada força transparent i és com el tenim ara. Així hi han pogut germinar les plantes que aixoplugen les larves de la mosca negra i és durant aquesta última dècada que se n'ha

augmentat la població.

Com que la cosa comença a ser alarmant, s'ha començat a posar-hi un remei. El més segur és combatre les larves biològicament. I s'ha trobat que el bacteri *Bacillus thuringiensis* ataca les larves que acaben morint. Tindrà efectes secundaris, aquest tractament? Caldrà veure-ho amb el temps. Nosaltres només hi direm que el nostre desig és que la cosa es pugui arreglar sense pertorbar l'equilibri biològic que cal conservar...

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Gaietà Soler, sacerdot i periodista

Gaietà Soler i Perejoan va néixer a Badalona l'any 1863 en el si d'una família modesta. El canonge Jaume Collell i Balcells (veure «Gent de casa», *Catalunya Cristiana*, número 1.793), li féu de padrí. Dotat d'una gran intel·ligència, Gaietà va començar els estudis eclesiàstics cap al 1880, que acabaria el 1889. Fou destinat a la parròquia de Banyeres, al Penedès.

Ben aviat va demanar al bisbe Català poder deixar la parròquia per dedicar-se a l'ensenyament perquè, a l'estil del seu protector, volia ser un eclesiàstic dedicat a l'estudi i la literatura. A desgrat del bisbe, va assolir l'objectiu de ser un publicista catòlic.

El seu tarannà no diferia gaire del de Torras o Collell, dedicats a la religió, complidors i plens de fe

Al *Diario de Barcelona* va començar a publicar articles amb el pseudònim de «Justí». El 1906 impulsà una campanya contra el catalanisme laïcista; seguint la línia de Torras i

Bages, promovia una Catalunya catòlica. Veia en la tradició catòlica les arrels catalanes i denunciava el greu perill que representava per al futur del catalanisme abandonar la religió, atès que faria perdre les tradicions i el sentit de país.

Aquesta postura li va provocar nombrosos enfrontaments amb la línia majoritària del catalanisme, fins i tot en la unitària de Solidaritat Catalana. En certa manera, el seu tarannà no diferia gaire del de Torras o Collell, dedicats a la religió, complidors i plens de fe, amb punts de vista socials prou moderns, però molt sensibles amb les transformacions que poguessin alterar la Catalunya fidel dels avantpassats.

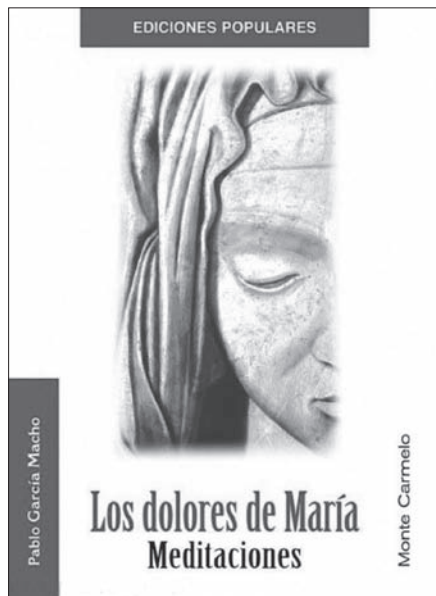
**Joan Pallarès-
Personat**
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Publicà la *Monografia històrica-arqueològica de Badalona* el 1890, nombrosos articles en revistes i diaris i, pòstumament, cap al 1931, el Foment de Pietat li va editar *La vida de Nostre Senyor Jesucrist*. També oficiava sovint actes litúrgics i sermons a les parròquies més importants de Barcelona. Era una persona de reconegut prestigi dins d'un sector social determinat.

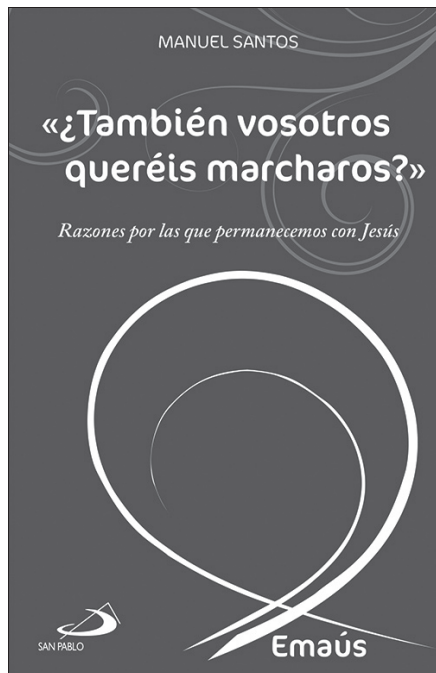
Va morir jove el 1914, just quan el Pacte de Sant Gervasi unia els republicans i el catalanisme anava a prendre definitivament la direcció contrària a la que ell propugnava.

PABLO GARCÍA MACHO
Los dolores de María.
Meditaciones Editorial Monte Carmelo, 2015, 138 pàg.

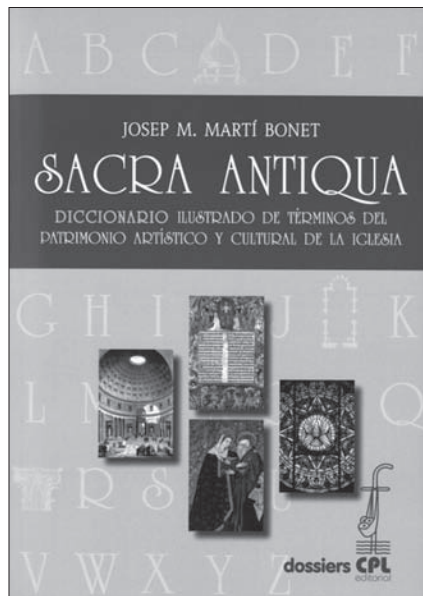
Si Déu va permetre que la Mare de Déu patís tant de dolor és perquè el dolor té un valor i un sentit. Per això el poble fidel sent tanta devoció per Maria i en la meditació i record dels seus dolors troba ajuda i consol quan l'ànima es troba en situacions anàlogues a les seves. El religiós passionista Pablo García Macho ens presenta els set dolors tradicionals de la Mare de Déu juntament amb altres.

MANUEL SANTOS
«¿También vosotros queréis marcharos?»
Razones por las que permanecemos con Jesús Editorial San Pablo, 2015, 294 pàg.

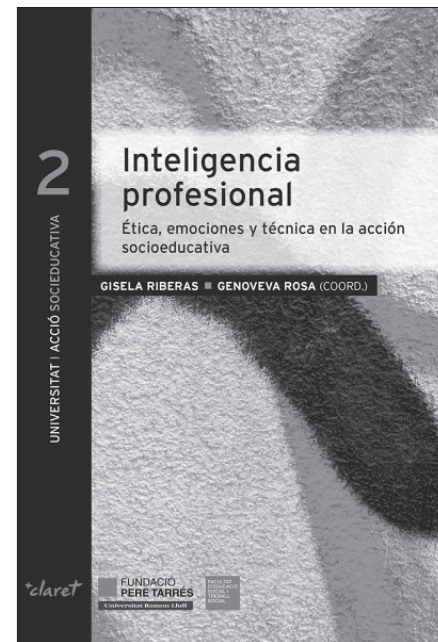
Aquest llibre conté les xerrades per a uns exercicis espirituals de sis dies de durada, centrats en la recerca del sentit de la vida i en el seguiment de Jesús i la fidelitat a ell. Les reflexions desenvolupen temes com la identitat del cristià, el regne de Déu, l'alegria, el patiment, l'amor, la pregària, l'esperança i la postura cristiana davant Déu, davant les persones i davant d'un mateix.

JOSEP M. MARTÍ BONET
Sacra antiqua
Centro de Pastoral Litúrgica, 2015, 622 pàg.

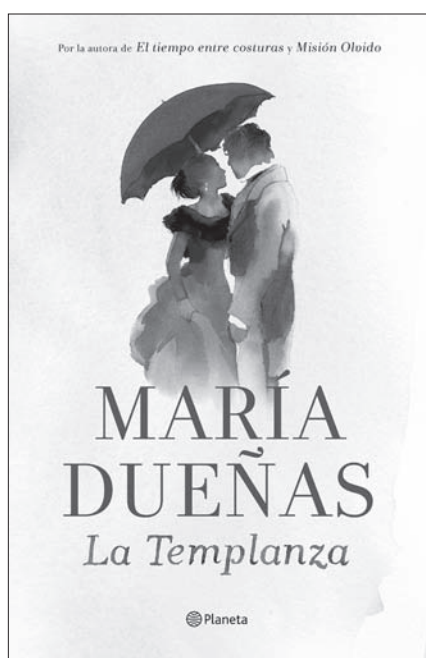
Són molts els termes del llenguatge de l'art, la litúrgia i la història de les institucions eclesiàstiques, emprats sobretot abans del Concili Vaticà II i que formen part del patrimoni cultural de l'Església. Uns termes que corren el perill d'esvair-se de la memòria col·lectiva. Aquest volum recull un amplíssim elenc d'aquests termes, així com també il·lustracions nombroses.

GISELA RIBERAS i GENOVEVA ROSA
Inteligencia profesional
Ética, emociones y técnica en la acción socioeducativa Editorial Claret, 2015, 202 pàg.

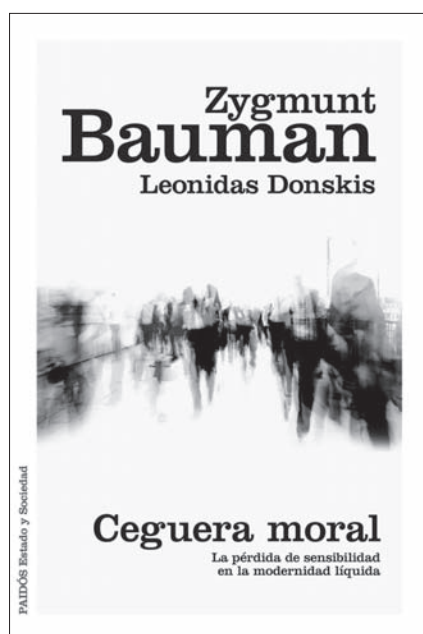
La realitat amb la qual s'enfronten les persones que es dediquen a les professions socioeducatives és complexa, incerta i canviant. El professional no és immune al joc d'emocions que emergeixen en el seu treball. Per això, apareix de forma imperiosa la necessitat d'assumir la formació de la intel·ligència professional des d'una fonamentació ètica i emocional que permeti actuar coherentment.

MARÍA DUEÑAS
La templanza
Editorial Planeta, 2015, 540 pàg.

De la jove república mexicana a l'esplèndida Havana colonial, de les Antilles al Jerez de la segona meitat del XIX, quan el comerç dels seus vins amb Anglaterra va convertir la ciutat andalusa en un enclavament cosmopolita. Per tots aquests escenaris transcorre la novel·la que parla de glòries i derrotes, de mines de plata i vinyes, d'intrigues familiars, l'esplendor de la qual es va esvair en el temps.

ZYGMUNT BAUMAN i LEONIDAS DONSKIS
Ceguera moral
La pérdida de sensibilidad en la modernidad líquida Editorial Paidós, 2015, 272 pàg.

Portem una vida accelerada, marcada per la banalització de la cultura i un consumisme acèrrim. Amb prou feines tenim temps per aturar-nos en els temes importants, per la qual cosa correm el risc greu de perdre la nostra sensibilitat davant dels problemes de la societat i de les persones del nostre entorn. En aquesta obra els autors reflexionen sobre el tipus de ceguera moral que defineix les nostres societats.

BETSABÉ GARCIA
Barcelona amb nom de dona
Editorial Mediterrània, 2015, 280 pàg.

Gal·la Plàcidia, reina Elionor, Clotilde Cerdà, Frederica Montseny, Mercè Vilaret... Quines són les dones que donen nom a molts dels carrers de Barcelona? Qui i com tria aquests personatges mereixedors de tenir un lloc en el nomenclàtor barceloní i en la memòria col·lectiva dels ciutadans? En aquestes pàgines es resolen tots els dubtes que puguem tenir.

CAROLINE ZOOB
Bordados decorativos para el hogar
Proyectos inspiradores para cortinas, colchas, cenefas, fundas y cojines Editorial Blume, 2015, 144 pàg.

L'autora comparteix la inspiració, idees i eleccions cromàtiques, i demostra que els petits detalls, com unes puntades o un botó, poden canviar l'ambient i aconseguir uns resultats únics i exclusius. Suggestiments nombrosos (cortina de patchwork, sanefes per a prestatges, plafons decoratius per a portes de vidre...) per afegir detalls brodats a la llar.

Crítica literària

Un gran llibre d'espiritualitat

Sempre és una notícia amb un valor en si mateix la publicació d'una obra pòstuma. La importància pot venir per diversos motius. De vegades és una obra nova que comporta alguna sorpresa. D'altres, pot ser representativa de la personalitat de l'autor. En el cas del contingut d'aquest llibre d'espiritualitat, escrit i donat a conèixer en alemany pel Dr. Joan Baptista Torelló als qui assistien a algun curs de recés predicat a l'església vienesa de Sankt Peter Kirch, de la qual era rector, és una mostra de l'estil més propi d'aquest escriptor i orador. Nascut a Barcelona i traspassat a Viena el 2011, no va poder tenir l'oportunitat de donar els últims tocs al text, per justificar en forma algunes citacions, ni tampoc decidir en quina llengua el publicaria, de les que més dominava o estimava: l'italià o l'alemany, el català o el castellà. Estem segurs que hi deu haver hagut alguna facilitat o algun avantatge d'indole editorial en el fet que s'hagi publicat en castellà a Madrid, encara que ja no se li hagin pogut consultar a ell detalls com el de posar el seu nom en català, Joan Baptista, com li agradava, o en la llengua a la qual el llibre s'ha traduït.

L'autor, des dels seus primers anys a

J. B. TORELLÓ

Él nos amó primero / Prefaci d'Ernst Burkhart

Traducció de l'alemany de Maria Xesús Bello Rivas

Ediciones Cristiandad, 2014, 238 pàg.

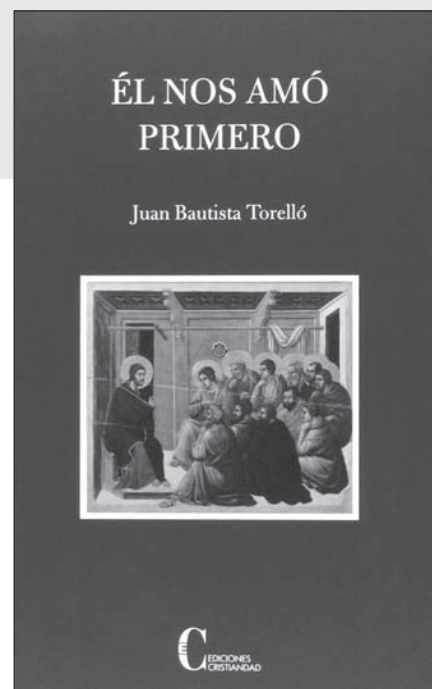
Barcelona, no va deixar mai d'escriure en català —jo li he d'agrair un pròleg en un llibre meu publicat el 1996— i ens vam haver de consultar quan es tractava d'anar posant al dia l'acuradíssima traducció de *Camí*, que havia publicat Josepmaria Escrivà el 1939, que amb l'afectuos estimul de l'autor, va fer juntament amb Francesc Faus, i va ser publicada el 1955 a l'Editorial Atlàntida, en la qual em va tocar, per confiança dels que hi treballaven, de seguir-la amb interès, igual que la darrera edició d'Editorial Albada apareguda el 2010.

El llibre que ara ressenyo conté tots els grans temes cíclics que formen part d'un curs complet de conferències sobre espiritualitat, en el qual s'aboca l'esperit que porta l'oient a la recerca de la santificació de la vida ordinària, que ell ja va recollir en aquella immediata postguerra a Barcelona i que després

va fer arribar oralment i per escrit, en prosa i en vers, a Sicília i a tot Itàlia, i a Viena, en el període seguit més llarg de la seva vida. En aquesta obra hi podem trobar, sense modificacions, tot el seu estil, amb les espontànies citacions de memòria, de sant Josepmaria, de sant Tomàs o sant Agustí, del Concili Vaticà II, però sobretot dels Evangelis i de les Epístoles de sant Pau i els altres llibres del Nou Testament, i d'algun punt de Ramon Llull, de l'Amic, i de l'Amat.

Doctor en Medicina, i especialitzat en Psiquiatria, no oblida en la seva època de capellà, i sobretot a Viena, on l'ha pogut recollir, la flama d'una escola que ha conegut Freud, i més recentment la de Viktor Frankl, pel que fa al sentit de la vida, que es reflecteix en els seus llibres *Psicoanàlisi i confessió* o *Psicologia oberta*, entre altres, i també al domini de la terminologia tradicional de la psicologia. Així, per

**Ferran Blasi
Birbe**
Capellà i escriptor

exemple, quan s'ha de referir a tots els matisos de les paraules *amor* i *amar*, en les llengües modernes i en el llatí i el grec.

Recitat en alemany, pensat en català, és sens dubte un llibre europeu.

Crítica cinematogràfica

Passió d'educar, passió de viure

LA HISTORIA DE MARIE HEURTIN

DIRECTOR: Jean-Pierre Améris.

INTÈRPRETS: Isabel Carré, Brigitte Catillon, Laure Duthilleul, Martine Gautier, Gilles Treton.

GÈNERE: biogràfic.

95 minuts.

França, 2014.

Al segle XIX, una adolescent sordcega acudeix a una institució educativa de les Filles de la Saviesa. Allà encarreguen a la germana Marguerite la tutela de la jove Marie. La pel·lícula reflecteix el seu procés de transformació des de l'aïllament social fins a la comunicació i la trobada. Una història sobre l'educació des de la relació mestra-deixebla, on el creixement és mutu i on el qui dona rep.

Jean-Pierre Améris ja ens havia acostumat a històries que filmen a l'ànima, ja sigui en *La vida* (2001) on se'ns explica la relació entre una jove mare voluntària i un malalt terminal de càncer, en *Tímidos anónimos* (2011) sobre una història d'amor gairebé impossible o a l'adaptació de l'obra homònima de Víctor Hugo *El hombre que ríe* (2012). En aquest cas i com és habitual realitza una direcció estupenda de les dues actrius, Isabelle Carré, que ja havia

treballat amb Améris, i l'actriu sorda Ariana Rivoire, que ens ofereix un recital expressiu impressionant. El cineasta francès lluny del registre melodramàtic sap canalitzar la narració, el sentit

i l'emoció fins a un final veritablement significatiu. Així mateix, la banda sonora de la violoncel·lista francesa Sonia Wieder-Atherton resulta un contrapunt essencial en la història que ens ajuda a acompanyar els silencis propis del llenguatge de signes. Novament el violoncel ajuda la veu humana.

Éssignificatiu que estracti d'una història veritable. Marie Heurtin va néixer el 1885 en una família pobra i amb diversos fills amb discapacitats greus. Marie va créixer sense pautes educatives quan als 10 anys va ingressar a la institució de Larnay, a prop de Poitiers, per a nenes sordes. Allà va ser acompanyada durant 10 anys per la germana Sainte-Marguerite, que li va ensenyar pacientment el llenguatge de signes i, posteriorment, l'alfabet Braille, així com l'accés a les nocions abstractes. Això va permetre a Marie convertir-se a la vegada en educadora de joves sordcegues fins que va morir als 36 anys, onze anys després de la seva formadora.

La pel·lícula en primera instància és un elogi als educadors pel compromís personal envers l'altre que implica constància, creativitat i capacitat d'empatia. Es tracta del repte d'arribar a la persona aïllada en els seus sentits però profundament viva i intel·ligent al seu interior. Trencar el mur de la por i la desconfiança que provoca la discapacitat i canalitzar les possibilitats de relació personal. Un cant a l'ésser humà que en les limitacions més grans eclosiona en generositat i bondat. Així la reciprocitat d'educador i educant transparenta tota la profunditat de la trobada.

Una proposta molt interessant per a l'any de la vida consagrada. A la pel·lícula s'insisteix en la presència de les religioses als marges de la societat, en els límits del que és humà per tenir cura de les persones ferides. També es presenta el celibat com una maternitat envers els no amables com a disponibilitat envers els desnonats.

En la tradició del cinema europeu la qüestió espiritual queda implícita però de manera significativa. Només s'esmenta una vegada Déu per recordar que està en totes les coses. Però el final projecta una mirada transcendent cap al més enllà, on l'amor és més fort que la mort, on la Vida es transmet i es transforma personalment. Tota una alenada espiritual vigorosa i renovadora.

Peio Sánchez

Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Albert Figueras, autor d'un llibre sobre els 70 anys de Càritas diocesana de Barcelona

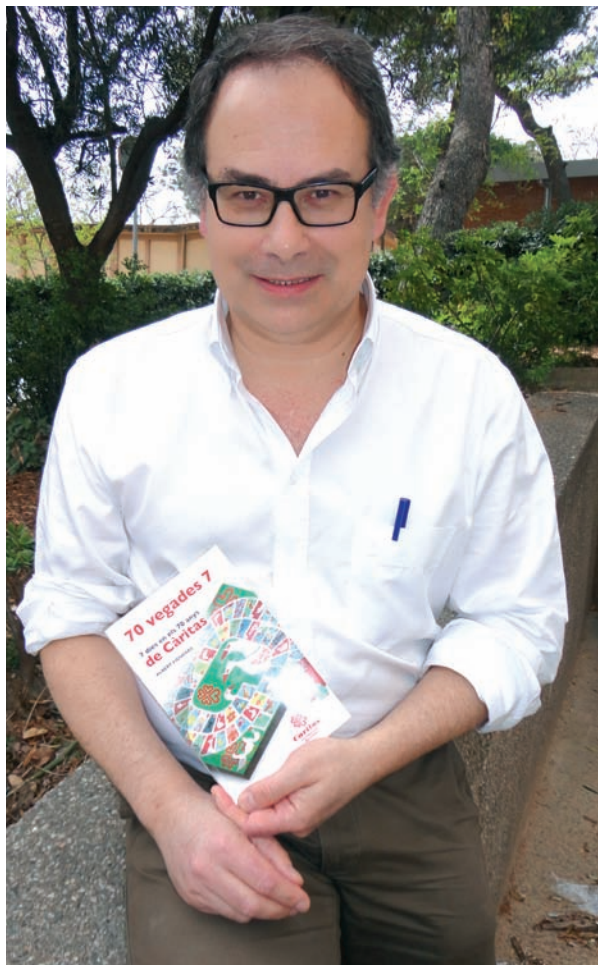
«A Càritas el més important són les persones»

Samuel Gutiérrez

Càritas és molt més que una entitat d'ajuda als més desfavorits. Càritas és la branca social d'una Església que no vol atendre problemes sinó acollir persones. Aquest és el punt de partida de *70 vegades 7* (Plataforma Editorial), un llibre diferent que recull un grapat d'històries viscudes al llarg dels setanta anys d'existència de Càritas diocesana de Barcelona. «Són històries que parlen de valors com l'acollida, el servei, el compromís i la justícia—afirma Albert Figueras—. Són històries que ens recorden que cal estimar una vegada i una altra: estimar, acollir i acompanyar sense límits, és a dir, 70 vegades 7.»

Un voluntari de Càritas, en Pere, es troba un arxiu antic, mig desballestat, on hi ha les anotacions personals de treballadors socials al llarg de 70 anys... Quin misteri!

La trama del llibre és fictícia, però totes les històries que hi apareixen són absolutament reals. De fet, són les transcripcions reelaborades de les meves entrevistes amb 15 treballadors i treballadores socials de Càritas, que m'han explicat històries reals de persones i famílies que al llarg de 70 anys han estat acollides per l'entitat. Tot i que la trama per lligar totes aquestes històries, cadascuna d'elles diferent de l'altra, no és real, tota la resta sí que ho és, fins i tot els sentiments i les emocions dels mateixos treballadors socials davant d'històries, algunes amb finals tristos, d'altres, en canvi, veritables testimonis d'esperança. L'objectiu d'aquest llibre és donar veu a perso-

nes que normalment no en tenen. A la portada surt el meu nom però els protagonistes són uns altres.

Coneixia Càritas?

Coneixia Càritas de nom, però no per dins, no hi havia tingut cap relació directa. M'ha sorprès agradablement comprovar que Càritas és realment el que sembla. La tasca que fa és extraordinària, però sovint és poc coneguda. És una institució molt arrelada al territori i, per tant, a les persones. Les administracions acostumen a atendre problemes i intentar resoldre mancances; en canvi Càritas acull persones. I persones ben concretes, amb

nom i rostre.

Al llarg de 70 anys la societat ha canviat molt. Per què continua sent necessària Càritas?

La societat canvia, però les persones necessiten d'ajuda i acollida, desgraciadament, perduren. Al darrere de cadascuna de les històries que recullo en aquest llibre, en períodes i amb perfils molts diferents, el comú denominador és un professional preocupat, que li agrada la feina que fa, que hi posa passió, i que no només coneix el procés que cal fer davant de l'administració per resoldre determinats problemes, sinó que, a més, atorga un caliu a l'acollida i a l'acompanyament de les persones. A Càritas el més important són les persones. Hi ha problemes que no es podran resoldre, però si la persona ha estat ben acompanyada potser la percepció del problema s'alleuja. Una de les conviccions de Càritas és que «no és més pobre qui té menys, sinó qui no se sent estimat». Per això és tan important l'aproximació humana i el caliu.

Vostè és metge farmacòleg i docent, a més d'autor i traductor d'un bon grapat de llibres. Un llibre pot ser també un bon medicament?

Els medicaments són una eina molt útil per curar-nos però no ho curen tot. Hi ha moltes altres coses que ens ajuden a viure millor, i fins i tot a guarir certs malestars. Com ara llegir un llibre amb històries que et toquin. Crec que medicalitzem molts problemes que en realitat el que demanen és un tracte diferent, una escolta, una acollida càlida.

Rauxa

La pregària de Marie Heurtin

Basada en fets reals, la pel·lícula *La historia de Marie Heurtin*, de Jean-Pierre Améris, explica com una noia sord-cega aprèn a comunicar-se gràcies a la dedicació abnegada i la confiança plena d'una religiosa. Aquest no és un exemple d'autosuperació, sinó una història de servei i amor incondicional pel germà enmig del dolor; un amor incondicional que, si cal, ha de dur a donar la pròpia vida per l'altre. Quan la jove Marie Heurtin, després de dificultats immenses, aprèn a comunicar-se gràcies a la constància de sor Marguerite, descobreix el món i les altres

persones com a éssers plens de dignitat per qui val la pena viure. I això ho fa no pas a partir dels sentits que li manquen, la vista i l'oïda, sinó gràcies a un sentit més profund que viu dins de l'ànima. És des d'aquí que es desviurà en una gratitud immensa per qui primer l'ha estimada; és també des d'aquest sentit profund de l'ànima que s'abaixarà per servir els altres i que farà de la seva vida una acció de gràcies. Sense necessitat de paraules, només per pur amor, Marie Heurtin convertirà la seva existència en una pregària contínua.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

Una qüestió complexa

A primers de març, quan pràcticament ningú no s'ho esperava, el país es va despertar immers en una polèmica alarmant. Tots els mitjans es van veure obligats a fer-se'n ressò. Les circumstàncies ho requerien, i gairebé tothom va creure que podia dir-hi alguna cosa: alguns, en contra de no sabien què; altres, en contra de les opinions publicades. Semblava que tots hi estàvem implicats.

El Butlletí Oficial de l'Estat havia publicat els currículums d'una assignatura del sistema educatiu que reunia unes característiques especials: la Religió catòlica. Molts dels qui opinaven en contra d'aquests currículums eren els qui han prescindit de la religió; per tant, la publicació d'aquests currículums no els afectava. Altres, sense haver llegit els documents complets, en van criticar durament algunes frases concretes; segons ells, deien el que no havien de dir i invitaven totes les escoles a fer coses que no havien de fer; altres, com sol passar en aquests casos, van mostrar que ignoraven el caràcter dels currículums de Religió catòlica: no sabien qui els havia redactat ni quina finalitat tenien. Segons uns, la culpa de tot la tenia el ministre Wert, mentre que d'altres acusaven l'Església de no saber que la nostra societat ja ha traspassat el llindar del segle XXI i que les escoles no han de tenir res a veure amb les religions.

Pocs dies després d'esclatar la polèmica, alguns mitjans van començar a publicar articles d'opinió amb una finalitat evident: situar la qüestió dels currículums de Religió catòlica en el lloc que els correspon i mostrar-ne les característiques essencials: són el que són i diuen el que diuen perquè responen a un dret fonamental dels pares: han de poder decidir la formació religiosa que els seus fills han de rebre a les escoles; i han de poder exercir aquest dret amb plena llibertat.

Però això, que sembla molt senzill i indiscutible, en realitat és una qüestió molt complexa que desperta sentiments i desvetlla prejudicis que dificulten l'adopció d'una serena actitud crítica i impedeixen fer-la objecte d'un diàleg mínimament constructiu.

Les circumstàncies actuals, el sol fet de plantejar la qüestió de la presència de qualsevol religió a les escoles ja provoca reaccions sovint viscerales, poc raonades i de difícil justificació. Si es tracta de la Religió catòlica, encara més.

Si hi afegim que, a les escoles, la paraula *currículum* ha esdevingut una paraula màgica que requereix moltes pàgines per descriure'n el significat i les implicacions, ens adonarem que cal ser molt curosos quan en fem ús en les nostres converses. Sabem tots de què parlem quan ens referim a alguns «estàndards d'aprenentatge avaluable» del currículum de Religió? Heus aquí la qüestió.